

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 7/2025

Cena \$ 2.50

JULY 2025



Chrám svatého Bartoloměje v Kolíně

Děkaný chrám sv. Bartoloměje je dominantou a nejceněnější historickou památkou Kolína. Je to jeden z největších gotických kostelů v Čechách mimo Prahu, který vznikl postupnou výstavbou během více než 150 let. Stavba chrámu byla zahájena krátce po založení města Přemyslem Otakarem II. v polovině 13. století. Je pravděpodobné, že raně gotický chrám vyrostl na místě staršího kostela, který mohl mít souvislost se starším osídlením této lokality v raném středověku. Stavebníkem chrámu byl král Přemysl Otakar II. V 60. letech 13. století byl vybudován raně gotický chór, který se nedochoval, a obvodové zdi sínového trojlodí. V 70. letech 13. století následovala druhá etapa výstavby, při níž bylo trojlodí podle pozměněného projektu zaklenuto. Zřejmě až kolem roku 1300 byly dokončeny věže při západním průčelí.

Roku 1349 kostel těžce poškodil požár. K jeho obnově byl císařem Karlem IV. povolán slavný architekt Petr Parléř. Bylo rozhodnuto nahradit původní kostel velkolepým chrámem katedrálního typu. Stavba začala od východu demolicí původního závěru a stavbou chóru podle projektu Petra Parléře (1360). Po

dokončení ochozu a chórových kaplí byl presbytář roku 1378 vysvěcen, na dostavbě vysokého chóru se pracovalo ještě po roce 1400. Zároveň se upravovalo i trojlodí, severní věž a k jižní lodi byla připojena mariánská kaple dnes zvaná Kokovská. Zřejmě husitské války zabránily dokončení přestavby celého chrámu, který má proto poněkud netypickou podobu s presbytářem, výrazně převyšujícím trojlodí.

V roce 1504 siluetu chrámu doplnila pozdně gotická zvonice, vybudovaná stavitelem Bartošem. Roku 1733 nechal děkan Antonín Formandl vybudovat v sousedství kostela barokní kostnici. Její interier s výzdobou sestavenou z lidských ostatků byl koncipován jako dobově oblíbené „Memento mori.“ V roce 1796 byl chrám znovu zrušen požárem, k jeho důkladné obnově došlo až v polovině 19. století z iniciativy kaplana a pozdějšího kolínského děkana Jana Svobody. V roce 1878 byl založen „Spolek na dostavění děkanského chrámu v Kolíně“, který zahájil rekonstrukci kostela, vedenou podle tehdejších představ o památkové péči. Autorem projektu obnovy, dokončené roku 1910, byl Josef Mocker. Roku 1945 poškodil ko-



Kostnice na Bartolomějském návrší v Kolíně

stel nálet. Od roku 1963 probíhají prakticky bez přerušení restaurátorské práce.

Interiér chrámu obsahuje řadu cenných uměleckých památek. Z nejvýznamnějších je třeba připomenout gotické pastoforium (schránku pro uložení Nejsvětější svátosti), z doby kolem roku 1370 od Petra Parléře, cínovou křtitelnici od kutnohorského mistra Ondřeje Ptáčka z roku 1495, barokní oltáře sv. Barbory a sv. Kříže se sochařskou výzdobou od Ignáce Rohrbacha, obraz „Umučení sv. Bartoloměje“ od Petra Brandla z roku 1734, soubor pozdně barokních obrazů od Josefa Kramolína a reliéfy Křížové cesty od Františka Bílka z let 1910 – 1913.

Mše svatá v kostele sv. Bartoloměje bývají v neděli v 8 hodin ráno a v úterý v 18.30 večer. Ostatní bohoslužby jsou v Kolíně v kostele Nejsvětější Trojice. U sv. Bartoloměje se denně mimo pondělí každou celou hodinu konají komentované prohlídky.

(Další zajímavý článek o kapucínském klášteře v Kolíně čtete na str. 28.)

Podle <https://www.kolinzije.cz>



Pohled na hlavní oltář chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně

Foto na titulní straně:
Chrám sv. Bartoloměje v Kolíně

Svatý apoštol Bartoloměj

Ouzká cesta do radosti,
malá hrstka projde,
přidej, Bože, nám stálosti,
ať jich víc tam dojde.
Musil i svou kůži dáti,
aby mohl se probrati,
svatý Bartholoměj.

Takliž on za své zásluhy
má sobě placeno?
Jaké na něm kdo vzal dluhy,
že mu tak vroubeno?
Tot' jest clo, jenž měl složit,
chtěl-li tou cestou projít,
svatý Bartholoměj.

Zdraví časné, zdraví věčné
apoštol mnohým dal,
z cesty svedl nebezpečné,
na cestu dobrou zval.
Jedni k němu se utekli,
druzí z něho kůži svlékli,
krev drahou cedili.

Darmoť jest: cestu dalekou
před se apoštol vzal,
tíž musil složit všelikou,
tehdy i kůži sňal,
chtěl bez kůže v radost vjít
než s kůží o ni přijít
svatý Bartholoměj.

Krále s dvorem přived k víře,
též města, poddaný,
hned se našlo divné zvíře,
bratr krále s katany,
za dobrodiní platili,
apoštolskou vycedili
krev Bartholoměje.

V krvi jak v šarlat oděný
cestou se ubíral,
tou, která vede k spasení,
jemůž jest otvíral
Kristus ty nebeské brány,
vedl v rozkošné stany,
svatý Bartholoměj.

Kdež za nás orodovati
bude za své slůhy,
bychom spolu přebývati
mohli na čas dlouhý.
S nim se v nebi veselili,
věčně věkův živí byli,
tak se stane, amen.

Adam Michna z Otradovic
Svatočinná muzika z roku 1661



Svatý Bartoloměj – detail fresky Posledního soudu
v Sixtinské kapli ve Vatikánu od Michelangela Buonarroti

Svatý Bartoloměj pocházel z Kány Galilejské, kde Pán Ježíš udělal první zázrak, když proměnil vodu ve vino, a byl druhem Filipa, který jej přivedl ke Kristu. Apoštol Jan ho uvádí jménem Natanael. Bar-Tolmai je jméno po otci, které je překládáno jako „syn Tolmajův,“ zatímco Natanael znamená „Bůh dal.“

Bartoloměj s Filipem žili v očekávání Mesiášova příchodu, proto Filip po seznámení se s Ježíšem Bartoloměje vyhledal a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.“ Natanael mu namítl: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“ Filip mu odpoví: „Pojď a přesvědč se!“ Ježíš spatřil Natanaela jak k němu přichází, a řekl o něm: „Hle, pravý Izraelita, v němž není lsti.“ Řekl mu Natanael: „Odkud mě znáš?“ Ježíš mu odpověděl: „Dříve, než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkem.“ (Jan 1,45-48) Bartoloměj při těch slovech poznal v Ježíši Syna Božího a krále izraelského, což také hned vyznal: „Mistře, ty jsi Boží syn, ty jsi král Izraele.“ (Jan 1, 49) Ježíš mu onu věru potvrdil s příslibem větších důkazů než byl ten, že ho viděl pod fíkovníkem.

Z Bartoloměje se stal jeden z dvanácti apoštolů, svědek a následovník Kristův. Jeho jméno je uváděno ve všech seznamech apoštolů (srov. Mt 10,3; Mk 3,18; Lk 6,14). Po seslání Ducha svatého hlásal evangelium na více místech. Historik Eusebius uvádí jeho působení v Indii. Odborníci dokládají, že se tím mohla rozumět Etiopie a Arábie. Podle tradice šířil věru na Arabském poloostrově a v nynějším Turecku. V maloasijské Frýgii se sešel s apoštolem Filipem. Navštívil Lykaonii a putoval dále na východ až do Velké Arménie.

Legenda hovoří o zázraku uzdravení dcery arménského krále Polimea z posedlosti po Bartolomějově modlitbě. Krále, jeho dvůr i poddané pak Bartolomějova slova přesvědčila k přijetí křesťanství. Avšak zatvrzelý králův bratr Astyages dal tohoto apoštola uvěznit a mučit. Byla mu za živa stažena kůže z těla, proto je nůž jeho hlavním atributem. Někde se hovoří o sednění kůže a pak prý byl ukřižován.

Jeho ostatky byly v 5. století přeneseny do Dury v Mezopotámii a pak do Frýgie v Malé Asii. Koncem dalšího století byly přepraveny na ostrov Lipari u Sicílie a r. 809 do jihoitalského Benevento. Nakonec byly německým císařem Otou III. přeneseny do Říma, kde pro ně nechal v r. 983 na Tiberském ostrůvku vystavět kostel zasvěcený sv. Bartolomějovi. Jeho svátek se slaví 24. srpna.

Podle: <http://catholica.cz>

LITURGICKÁ ČTENÍ

15. neděle v mezidobí - 13. července 2025

1. ČTENÍ - Dt 30, 10-14

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Budeš poslouchat hlas Hospodina, svého Boha, a zachovávat jeho příkazy a nařízení, to, co je napsáno v knize tohoto Zákona, a obrátíš se k Hospodinu, svému Bohu, celým srdcem a celou duší. Neboť tento příkaz, který ti dnes ukládám, není pro tebe příliš nesnadný a není tak daleko od tebe. Není na nebi, že bys musel říkat: 'Kdopak nám vystoupí do nebe, aby nám ho snesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?' Není daleko za mořem, že bys musel říkat: 'Kdopak nám překročí moře, aby nám ho přinesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?' Vždyť je ti to slovo velmi blízko, je v tvých ústech a v tvém srdci, takže ho můžeš zachovávat.“

2. ČTENÍ - Kol 1, 15-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Ježíš Kristus je věrný obraz neviditelného Boha, prvorozený z celého tvorstva. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný; ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti - všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církev: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krev, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM - Lk 10, 25-37

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jeden znalec Zákona povstal, aby přivedl Ježíše do úzkých, a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak tam čteš?“ On odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe.“ Řekl mu: „Správně jsi odpověděl. To dělej a budeš žít.“ Ale on se chtěl ospravedlnit, a proto se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?“ Ježíš se ujal slova a řekl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a octl se mezi lupiči. Ti ho o všechno obrali, zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou šel tou cestou nějaký kněz; viděl ho, ale vyhnul se mu. Stejně i jeden levita přišel k tomu mistu; viděl ho, ale vyhnul se mu. Také jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nali mu do ran oleje a vína, obvázal je, vysadil ho na svého soumaru, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: 'Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budu vracet.' Co myslíš, kdo z těch tří se zachoval jako bližní k tomu, který se octl mezi lupiči?“ On odpověděl: „Ten, kdo mu prokázal milosrdenství.“ A Ježíš mu řekl: „Jdi a stejně jednej i ty!“

16. neděle v mezidobí - 20. července 2025

1. ČTENÍ - Gen 18, 1-10a

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin se zjevil Abrahámovi v doubravě Mamre, když seděl za největšího denního parna u vchodu do stanu. Když totiž zdvihl své oči a podíval se, hle - stáli před ním tři muži. Sotva je spatřil, běžel jim vstříc od vchodu do stanu, poklonil se až k zemi, a řekl: „Můj pane, jestliže jsem nalezl přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka. Připraví ti trochu vody, abyste si umyli nohy, a odpočinete si pod stromem. Přinesu kousek chleba, posílíte se a pak můžete jít dál, neboť proč byste jinak šli kolem svého služebníka?“ Odpověděli: „Nuže, udělej, jak jsi řekl!“ Abrahám pospíšil do stanu k Sáře a pravil: „Honem vezmi tři měrice mouky, té nejjemnější, zadělej ji a upeč placky!“ Potom Abrahám běžel ke stádu, vzal mladé krmené tele a dal ho služebníkovi, aby ho rychle upravil. Pak vzal kyselé i sladké mléko, tele již upravené a předložil jim to. Obsluhoval je pod stromem, zatímco jedli. Zeptali se: „Kde je tvá žena Sára?“ Odpověděl: „Tady ve stanu.“ Hospodin řekl: „Vrátím se k tobě napřesrok v tento čas a tvá žena Sára bude mít syna.“

2. ČTENÍ - Kol 1, 24-28

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Ted' sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev. Do jejích služeb jsem se dal, jak to bylo ve shodě s Božím darem, který mi Bůh svěřil, abych vám plně oznámil Boží slovo, totiž to tajemné rozhodnutí, které bylo skryté od věků a od pokolení, ale které teď bylo odhaleno jeho věřícím: těm Bůh chtěl oznámit, jaké bohatství božské slávy je pro pohany v tomto tajemném rozhodnutí. A to je: Kristus je ve vás, naděje na věčnou spásu. O něm my kážeme, každého člověka napomínáme, každého člověka učíme s veškerou moudrostí, abychom každého člověka učinili dokonalým ve spojení s Kristem.

EVANGELIUM - Lk 10, 38-42

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena, jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Jen málo je třeba, ano jen jedno. Marie si vybrala nejlepší úděl, a ten jí nikdo nevezme.“



17.neděle v mezidobí - 27.července 2025

1.ČTENÍ - Gn 18, 20-32

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl: „Nářek na Sodomu a Gomoru je velký, jejich hřích je velmi těžký. Chci sestoupit a podívat se, zda doopravdy všechno, co dělají, odpovídá stížnosti, která ke mně přichází, nebo ne. Chci to vědět.“ Tři mužové se odtamtud vydali na cestu a šli do Sodomy, zatímco Abrahám stále ještě stál před Hospodinem. Abrahám přistoupil a pravil: „Skutečně chceš zahubit spravedlivého s viníkem? Snad je v městě padesát spravedlivých, chceš to místo zahubit a neodpustit kvůli padesáti spravedlivým, kteří v něm jsou? Vzdal od sebe takovou myšlenku, že bys mohl takhle jednat: usmrtit spravedlivého spolu s viníkem. To by se vedlo spravedlivému stejně jako viníkovi. Vzdal od sebe takovou myšlenku! Copak by mohl soudce celé země nejednat spravedlivě?“ Hospodin řekl: „Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých v městě, odpustím kvůli nim celému tomu místu.“ Abrahám se ujal slova a řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu, já, který jsem prach a popel. Snad bude scházet pět z padesáti, zahubiš kvůli těm pěti celé město?“ Hospodin odpověděl: „Nezahubím, jestliže jich tam najdu čtyřicet pět.“ Abrahám pokračoval v rozmluvě s ním: „Snad jich tam najdeš jen čtyřicet.“ Odpověděl: „Neudělám to kvůli čtyřiceti.“ Abrahám řekl: „Nechť se můj Pán nezlobí a dovolí mi mluvit: Snad se jich tam najde jen třicet.“ Odpověděl: „Neudělám to, najdu-li jich třicet.“ Abrahám řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu. Snad se jich tam najde dvacet.“ Odpověděl: „Nezahubím kvůli dvaceti.“ Abrahám řekl: „Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mi mluvit ještě tentokrát. Snad se jich tam najde jen deset.“ Pravil: „Nezahubím kvůli deseti.“

2.ČTENÍ - Kol 2, 12-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože jste uvěřili, jak velikou moc má Bůh, který ho vzkřísil z mrtvých. I vás, když jste byli mrtví pro své hříchy a když vaše tělo bylo neobřezáno, zase oživil zároveň s ním. Odpustil nám všechny hříchy, zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám svými předpisy, a nadobro ho zničil tím, že ho přibil na kříž.

EVANGELIUM - Lk 11, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jednoho dne se Ježíš modlil na nějakém místě. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan učil své učedníky.“ Odpověděl jim: „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvět' se jméno tvé. Přijď království tvé. Chléb náš vezdejší dávej nám každý den. A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se proviní proti nám. A neuveď nás v pokušení.“ Řekl jim dále: „Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: 'Příteli, půjč mi tři chleby. Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.' On však by mu zevnitř odpověděl: 'Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti to.' Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje. Proto vám říkám: Prostě a dostanete, hledejte a naleznete; tlučte a otevře se vám. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o chléb, on mu dá kámen? Anebo když ho poprosí o rybu, on mu dá místo ryby

hada? Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“

18.neděle v mezidobí - 3.srpna 2025

1.ČTENÍ - Kaz 1, 2;21-23

Čtení z knihy Kazatel

Marnost nad marnost - praví Kazatel - marnost nad marnost, všechno je marnost. Vždyť se stává, že někdo pracuje moudře, rozvážně a úspěšně, a nakonec to dá do vlastnictví jinému, kdo na tom nepracoval. I to je marnost a velké zlo. Co má člověk za všechno svoje namáhání a snahu, s níž se plahočí pod sluncem? Ano, po všechny dny má jen starosti; trápení je jeho zaměstnání, ani v noci si jeho srdce neodpočine. I tohle je marnost.

2.ČTENÍ - Kol 3, 1-5.9-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte tedy o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě. Umrtvete proto všechno, co je ve vašich údech pozemského: smilství, nečistota, chlípnost, zlá žádostivost a chamtivost, to je modloslužba. Neobelhávejte jeden druhého. Svléčte ze sebe člověka starého s jeho počínáním, a obléčte člověka nového, který se obnovuje k správnému poznání, aby se podobal svému Stvořiteli. Tady už není Řek nebo Žid, obřezaný nebo neobřezaný, barbar, Skyta, otrok nebo člověk svobodný, ale všechno a ve všem je Kristus.

EVANGELIUM - Lk 12, 13-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Někdo ze zástupu požádal Ježíše: „Mistře, řekni mému bratrovi, aby se rozdělil se mnou o dědictví!“ Odpověděl mu: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ Potom jim řekl: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ Pověděl jim toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. Uvažoval tedy sám pro sebe: 'Co udělám? Vždyť už nemám, kam svou úrodu uložit! Tohle udělám,' řekl si, 'srhnu své stodoly, vystavím větší a tam složím všechno své obilí i své zásoby. Pak si mohu říci: Máš velké zásoby na mnoho let. Klidně si žij, jez, pij, vesele hodu!' Bůh mu však řekl: 'Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši a čím bude to, co jsi nashromáždil?' Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem.“

České mše svaté

V České katolické misii sv. Cyrila a Metoděje
9415 Rochester Ave, Brookfield, IL 60513

v sobotu v 6:30 večer s nedělní platností
v neděli v 10:30 dopoledne
v pondělí, v úterý, ve čtvrtek a v pátek v 6:00 večer
ve středu v 10:00 dopoledne

Článek Vlastimila Folke v čísle 1/2002

my, kde vzpomínala na loutkové divadlo v dětství. Mohli bychom vypočítávat dál a dál, ale nemáme tolik prostoru.

Nesmíme však zapomenout na seriál, který jsme otiskovali téměř celý rok: „Konečná stanice: Lagos,“ který napsla na základě dospisů od její dcery Camille, která dva roky pracovala v Nigerii v Africe pro leteckou společnost Boeing 727. Byly to úsměvné historky, jak dcera bojovala se šváby i opicemi, jak ji chtěl manžel letecké společnosti jako svou čtvrtou ženu, o „zlatém“ letadle, které si pořídil jeden místní milionář, o písečné bouři a mnohém dalším.

Mons. Josef Šindar (29.3. 1933 – 17.9. 2013)

Narodil se v Lužicích u Hodonína. Na kněze byl vysvěcen v roce 1960 a působil na mnoha místech brněnské diecéze. Od roku 1979 byl farářem v Tišnově a Předklášteří a děkanem tišnovským. V roce 2000 ho papež Jan Pavel II. jmenoval kaplanem Jeho Svatosti. Po celý život vynikal láskou k Lužickým Srbům, byl znalcem jejich jazyka a kultury, publikoval o nich řadu historických studií, překládal do češtiny díla jejich spisovatelů, básníků a dramatiků. Byl znalcem literatury a umění. Jeho přičiněním vzniklo v době totality mnoho dřevorezů, linorytů a dalších uměleckých prací s náboženskou tematikou jako vánoční a velikonoční přání, jako novoročenky či ex libris. Mons. Šindara jsem znal od bohoslovce-

kých let, protože Tišnov byl mým druhým domovem, měl jsem tam babičku. V Tišnově – Předklášteří jsem také měl svoji primiční mši svatou. S Mons. Šindarem jsme zůstali celoživotními přáteli a po mém odchodu do USA jsme si stále dopisovali a on byl také dlouholetým odběratelem Hlasů národa. Pak se také stal jejich dopisovatelem. Podzim života trávil u sestřiček v charitativním domově na Žerňovce u Tišnova, kde roku 2013 zemřel.

Z četných příspěvků Mons. Šindara připomínáme: P. Alois Andricki, kněz a mučedník z Lužice, umučený v koncentračním táboře Dachau; Malostranský Lužický seminář; Nová Lužická Bible, překlad Písma svatého do lužické srbštiny; Bílý mučedník v rudé zemi, o P. Josefu Zemanovi, misionáři sv. Vincence z Pauly českého původu, který působil v Číně; Lužický student Jurij Stanc, o bohoslovci, který v roce 1611 zemřel na následky toho, když ho zbili rozzlobení luteráni; Boží Moudrost přichází – Misionáři Cyril a Metoděj, světci (teologové) a vědci (filosofové); Hledáme a nacházíme poklady, o památkách z vykopávek z Uherského Hradiště, z Modré, z Mikulčice a Sadu a mnoho dalších článků.

Lubomír Hromádka (2.9. 1926 – 2.1. 2014)

Narodil se v Jičíně v Českém ráji. Hned po únoru 1948, ještě jako vysokoškolák uprchl do exilu. Prošel Německem a Itálií, mnoho let strávil v Brazílii a v roce 1957 se dostal do USA, kde po celý život pracoval v chemickém závodě v Clevelandu, kde vynikl jako organizátor, odborník a vynálezce. Oženil se s čechoameričankou Jarmilou a prožili spolu 42 let. Jako vlastenec tělem a duší miloval svou rodnou zemi. Od mládí hrál výborně na klavírně. V Clevelandu založil staročeskou dechovku, se kterou koncertoval téměř 40 roků a výtěžky dávali na Domov sv. Rodiny pro nemocné rakovinou. Celkem asi 650 tisíc dolarů.

Organizoval česká divadla. Napsal nespočet povídek a článků pro řadu krajan-ských novin a časopisů. Byl stálým dopisovatelem i našich Hlasů národa od jejich založení až do své smrti.

V Clevelandu byl Lubomír Hromádka známou osobností, takže se většinou loučil s významnými krajanmi na pohřbech a ne-



Povídka Lubomíra Hromádky v čísle 12/2009

krology jsme pak otiskovali v našem časopise. Uvedme například In memoriam Václava Hynara, Jiřího Štály či Emila Tuhačka. Dále psal rád vzpomínky z rod-ného kraje a studentského života, kde často psal o své studentské lásce Květě Gregorové, kterou nazýval pseudonymem Zdenka Svata. Po létech se mu na základě jedné povídky v Texaském Hospodáři přihlásila, že žije ve Washingtonu D.C. a oba jako vdovci se pak setkali a Lubomír se přestěhoval do její blízkosti. Z článků a povídek různých žánrů uvedme například: Navštivte Jičín a Český ráj; Amerika země zaslíbená – na památku chicagského misionáře Fr. Vojtěcha Víta; 100 let od narození Jaromíra Vejvody (Škoda lásky), Karla Vacka (Cikánko ty krásná) a Josefa Poncára (Popovická polka); Co se v mládí naučíš, k starí jako když najdeš; Jak sedlák Vejlupek učil tahat závodního koně z Chuchle; Festival kvetoucích třešní ve Washingtonu D.C.; Kapitánka – o cestě lodi kolem světa s bývalou spolužačkou Květou Gregorovou – Schlosberg a mnoho a mnoho dalších.

Redakce Hlasů národa vydala dvě knížky Hromádkových vzpomínek, povídek a básní. Každá z nich o formátu polovičního lettru (evropská míra A5) má 80 stránek tištěného textu. První knížka nese název „Kytíčka vzpomínek,“ druhá „Ones napo-sled.“ Pro americké přátele tam je i něko-lik povídek přeložených do angličtiny.

Pokračování příště
Mons. Dušan Hladík

7/2013 HLASY NÁRODA 23

P. Alois Andricki – kněz a mučedník z Lužice

Kdo byl Alois Andricki?

Andricki Alois, narozený 29. března 1933 v Hodoníně, byl knězem v Tišnově a Předklášteří. Byl znalcem lužické kultury a jazyka. Jeho přičiněním vzniklo v době totality mnoho dřevorezů, linorytů a dalších uměleckých prací s náboženskou tematikou jako vánoční a velikonoční přání, jako novoročenky či ex libris. Mons. Šindara jsem znal od bohoslovce-

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 24. června 2025

Politické události

Kauza darovaných bitcoinů.

Z miliardy pro stát až

k vládnímu otřesu

Hlavním tématem české politické scény je bitcoinová kauza spojená s ministrem spravedlnosti Pavlem Blažkem (ODS). Jeho resort přijal miliardový dar od muže, který v roce 2017 skončil ve vězení za obchod s drogami.

Ministr spravedlnosti Pavel Blažek v květnu na tiskové konferenci pyšně oznámil, že pro stát získal miliardu korun z darovaných bitcoinů. Jenže už před tím média upozornila, že „štědrý“ dárcem je člověk s trestní minulostí, který je také spojován s drogami.

Celá kauza se točí kolem Tomáše Jiříkovského, vyučeného zámečnicka, který byl v roce 2021 propuštěn z vězení. Tam si odpykal část z devítiletého trestu za obchodování s drogami, nedovolené ozbrojování a zpronevěru. Na svém darknetovém tržišti Sheep Marketplace nechal mimo jiné prodávat heroin, metadon či fentanyl.

Z každé transakce měl Jiříkovský provize. Koncem roku 2013 navíc své klienty okradl o několik milionů. Policie však zmíněného zločince dopadla. Soud jej pak v roce 2017 poslal do vězení. Po odpykání poloviny trestu byl Jiříkovský propuštěn za dobré chování.

Od roku 2021 se snažil získat zpět elektroniku, kterou mu kdysi zabavila policie. Současně majetku byl i počítač s bitcoinovou peněženkou. Soud probíhal několik let, za tu dobu cena bitcoinů značně narostla.

Jiříkovský ve sporu nakonec uspěl a zabavená elektronika mu byla vrácena.

V březnu 2025 se prostřednictvím svého advokáta Kárima Titze obrátil na resort spravedlnosti s nabídkou, že po společném otevření digitálního úložiště věnuje 30 procent bitcoinů ministerstvu. Šéf justice Pavel Blažek s nabídkou souhlasil.

Elektronická peněženko byla otevřena za přítomnosti Blažkova ekonomického náměstka Radomíra Daňhela a notáře. Jeho zápis kromě jiného uvádí, že v peněžence bylo zhruba 1561,5 bitcoinu. 30 procent z toho tak získalo ministerstvo spravedlnosti. Jiříkovský se náhle stal jedním z nejbohatších Čechů.

Podle analytických webů nicméně odešla ještě jiná dvojice plateb před tímto otevřením. Z transakčních analýz se také ukázalo, že na peněžence byla podstatně větší částka, než Blažek tvrdil, a to 12,5 miliardy korun, tedy 5366 bitcoinů.

28. května 2025 Ministerstvo spravedlnosti na sociálních sítích oznámilo, že prodejem bitcoinů získalo v elektronických aukcích 956,8 milionu korun, tedy téměř miliardu. Identitu dárce tehdy neuvedlo s tím, že podrobnosti zveřejní na tiskové konferenci.

Jenže ještě krátce předtím Deník N zveřejnil článek, v němž upozornil na několik kontroverzních skutečností – třeba že se darováním bitcoinů zabývá Národní centrála proti organizovanému zločinu (NCOZ). Ministerstvo spravedlnosti v prvotní reakci sdělilo, že postupovalo v souladu

s českým právním řádem.

„Když z účtu ministerstva zmizí miliarda, je to samozřejmě podezřelé. A když tam miliarda na bohubilé účely přibude, je to prý ‚podezřelé‘ také. Toť demotivující realita české politiky a veřejného prostoru,“ uvedl Blažek s tím, že o den později veškeré okolnosti objasní na tiskové konferenci.

„Neexistuje žádný důkaz, že bitcoiny pocházejí z trestné činnosti. To je pro mě rozhodující. Nevidím na tom nic netického a nemám se za co stydět,“ prohlásil Blažek před novináři, kteří jej grilovali prostřednictvím nejrůznějších dotazů.

Soudu se skutečně nikdy nepodařilo jednoznačně prokázat, že by Jiříkovského bitcoiny pocházely z prodeje drog či jiných nelegálních aktivit. Zároveň však soud kdysi konstatoval, že si Jiříkovský bitcoiny nemohl pořídit skrze své oficiální příjmy.

Podle zjištění webu Seznam Zprávy navíc peníze pro ministerstvo spravedlnosti přišly z tržiště Nucleus, které bylo ve své době jedním z největších nelegálních tržišť na světě.

Mediační i politický tlak na Blažka se výrazně stupňoval i se zvýšenou aktivitou opozičních stran, jejichž představitelé začali mluvit o údajném praní špinavých peněz. 30. května zhruba v půl páté odpoledne Blažek na síti X oznámil, že se po dohodě s premiérem Petrem Fialou (ODS) rozhodl podat demisi. „Nejsem si vědom žádného nezákonného jednání. Nechci ovšem poškozovat pověst vlády ani koalice,“ dodal.

V souběhu s bitcoinovou kauzou začala koalice také řešit, kdo nahradí Blažka v čele resortu spravedlnosti. Redakce CNN Prima NEWS přišla v sobotu 31. května se zprávou, že novou šéfkyní justice by se

měla stát místopředsdkyně ODS a poslankyně Eva Decroix.

„Je členkou předsednictva ODS. Pro vedení ministerstva spravedlnosti má velká pozitiva. Umí výborně anglicky i francouzsky. Ve Francii vystudovala práva, to v ODS nemá každý. Je to mimořádně kvalitní kandidát. Na rozdíl ode mě je i velmi šikovná na sociálních sítích,“ řekl Blažek o své možné nástupkyni.

Zástupci opozičních hnutí ANO a SPD v neděli 1. června oznámili, že při čtvrté schůzi Sněmovny budou požadovat demisi vlády. Představitelé koalice tyto snahy označili za divadlo.

Prezident Petr Pavel uvedl, že demise celé vlády, jak požaduje opozice, by Česku neprospěla. Hlava státu ovšem dodala, že se Fialův kabinet k bitcoinové kauze musí jasně postavit. Ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) oznámil, že vládě doporučí, aby stát nepoužil výnos z bitcoinů vrátil.

Novou ministryní spravedlnosti se pak v úterý 10. června stala místopředsdkyně ODS Eva Decroix. Decroix jmenoval prezident Petr Pavel, do úřadu ji následně uvedl premiér a její stranický šéf Petr Fiala.

Opoziční ANO ve čtvrtek 12. června požádalo o svolání mimořádné schůze Sněmovny k vyslovení nedůvěry koaliční vládě Petra Fialy (ODS) kvůli bitcoinové aféře.

Mimořádné schůze Sněmovny k vyslovení nedůvěry se pak konala v úterý 17. června. Sněmovna jednala o vyslovení nedůvěry vládě 13 hodin. Poslanci se znovu sešli ve středu ráno.

Ministerstvo spravedlnosti zveřejnilo časovou osu bitcoinové kauzy, kterou ve středu

18. června ministryně Eva De-croix (ODS) předložila vládě. Dokument o 27 stránkách začíná dubnem 2015 a neobsahuje konkrétní jména lidí. Autoři osy z útvaru interního auditu ministerstva vycházeli při jejím sestavování mimo jiné ze 122 listinných dokumentů a jejich rozsáhlých příloh.

Vláda hlasování o nedůvěře ustála. Proti opozičnímu návrhu hlasovalo 98 poslanců, pro 94.

Koaliční vláda Petra Fialy (ODS) odolala ve Sněmovně i čtvrtému opozičnímu pokusu o vyslovení nedůvěry. Výsledek se očekával. Svržení kabinetu podpořili jen přítomní poslanci opozičních hnutí ANO a SPD a tentokrát i Pirátů, kteří opustili vládní tábor loni na podzim. Vláda ODS, STAN, KDU-ČSL a TOP 09 tak bude dál vládnout s důvěrou dolní komory.

Debaty zabrala dva jednací dny. Vyplnila celkově více než 24 hodin. Aby kabinet padl, muselo by pro jeho svržení aktivně hlasovat nejméně 101 z celkového počtu 200 poslanců. Kluby ANO a SPD mají v plném počtu dohromady 91 hlasů. Pro návrh jich nakonec hlasovalo jen 94 poslanců, proti 98. Celkem v sále chybělo osm poslanců, šest z toho koaličních.

Ekonomika

Kurzovní listek

24. 6. 2025 (střed)

EUR, 1	24.795
Kanada, 1	15.580
USA, 1	21.366

Kultura

Pražský hrad a Eva Jiřičná představí temnou historii korunovačních klenotů

Návštěvníci Pražského hradu si opět budou moci prohlédnout české korunovační kle-

noty. Podle mluvčího prezidentské kanceláře Filipa Platoše budou veřejnosti přístupné ve Vladislavském sále od 18. do 29. září. Výstavu o dramatickém příběhu klenotů v době druhé světové války připravuje architektonické studio Evy Jiřičné.

Korunovační klenoty budou slavnostně vyzvednuty z Korunní komory v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v pondělí 15. září. Následující dva dny si je budou moci prohlédnout školní třídy. Veřejnosti se Vladislavský sál otevře od čtvrtka 18. do pondělí 29. září. Vstup pro všechny návštěvníky bude stejně jako minulý rok zdarma.

Architektonickou podobu výstavy má na starost studio Evy Jiřičné, které představí osud královských insignií za druhé světové války. Akce totiž dostala podtitul České korunovační klenoty: Poklad v temnotě.

Ještě před válkou je nechal prezident Edvard Beneš z bezpečnostních důvodů převézt na Slovensko a uschovat v trezoru pobočky Národní banky Československé. Vzhledem k následnému vývoji v Česku i na Slovensku se ale hned v následujících dnech urychleně rozhodlo o jejich převozu zpět do Prahy. Ke konci války pak byla část klenotů tajně zazděna v románském podzemí Starého královského paláce na Pražském hradě, kde zůstala až do října 1945.

Osud klenotů přiblíží materiály ze sbírek Archivu prezidentské kanceláře, Správy Pražského hradu nebo Fotoarchivu České tiskové kanceláře. K vidění budou dobové fotografie, písemné dokumenty i předměty jako například bedna, ve které se klenoty převážely.

Prezident Petr Pavel loni

rozhodl, že klenoty budou na Pražském hradě vystavovány každoročně. Naposledy byly veřejnosti přístupné minulý rok na podzim, kdy si je prohlédlo skoro 47 tisíc návštěvníků, včetně škol z celé republiky i domácích a zahraničních turistů.

Sport

Mistrovství Evropy v rychlostní kanoistice v Račicích

Olympijský vítěz Josef Dostál postoupil na mistrovství Evropy v rychlostní kanoistice v Račicích do finále kilometru i pětistovky. Obě semifinále v pátek 20. června český kajakář vyhrál. Z prvního místa prošla do finále pětistovky také debikanoe Petr Fuksa, Martin Fuksa. Finále A si na těžší distanci zajistila kajakářka Barbora Betlachová.

Dostál v semifinále na kilometru zahájil tradičně pomaleji než konkurenti, na 250 metrech byl pátý. V polovině trati se už posunul na postupovou třetí pozici a postupně se propracoval až do čela. Vyhrál více než o sekundu.

Třetí finále na tomto mistrovství Evropy si zajistil olympijský vítěz z Paříže a dvanáctinásobný mistr Evropy Martin Fuksa. Čtyřlenné semifinále o tři postupová místa společně s bratrem Petrem zvládli s přehledem. Dojeli první, i když šetřili síly.

Poprvé se do individuálního finále na seniorském mistrovství Evropy dostala čtyřlenná kajakářka Betlachová. Na olympijské distanci 500 metrů, která jí loni přinesla světový titul v kategorii do 23 let, došla v semifinále druhá a bezpečně postoupila.

Do víkendových finálových bojů se včetně parakanoistů kvalifikovalo 18 českých lodí.

Trináctý evropský titul ka-

noista Martin Fuksa na trati 1000m nepřidal, o pouhých 57 tisícin sekundy jej předčil Rumun Catalin Chirila, dvojnásobný mistr světa. Fuksa získal "pouze" stříbrnou medaili, z čehož byl dost smutný.

Josef Dostál v sobotním programu usiloval o dvě medaile. Na kilometrové trati dofinišoval pro čtvrté místo. K třetí příčce mu scházelo čtrnáct tisícín. V odpoledním finále na poloviční trati vybojoval bronzovou medaili. Od druhého místa ho tentokrát dělilo osm setín.

Premiéru z říše snů zažila posádka čtyřkajaku. Michal Kulich, Daniel Havel, Jakub Špicar a Radek Šlouf proletěli druhou polovinu závodu a v cíli se radovali z druhého místa. Vybojovali tak pro ČR historicky první medaili z mistrovství Evropy v disciplíně K4 500 m.

Martin Fuksa se náladu spravil v neděli 22. června, kdy suverénně vyhrál závod C1 na 500 metrů a získal zlatou medaili. Na pětistovce triumfoval dvaatřicetiletý reprezentant na mistrovství Evropy podesáté v kariéře, na trůn se vrátil po loňském bronzu ze Szegedu. V Račicích už evropský titul získal v roce 2015, kdy se stal šampionem potřetí.

Posledním ziskem českých reprezentantů bylo stříbro debikajakářů Daniela Havla a Jakuba Špicara na trati 500 metrů. Jejich umístění potvrdili rozhodčí u cílové fotografie. Na stříbrnou pozici se dostali až ve druhé části závodu.

Mistrovství Evropy se do Račic vrátilo po deseti letech, umělý vodní kanál navíc v roce 2017 hostil světový šampionát.

Podle: www.irozhlaz.cz
www.idnes.cz

připravila Dominika Brabcová

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

VĚSTNÍK

ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V KALIFORNII
KVĚTEN, ČERVEN, ČERVENEC 2025



P. Libor Švorčík se loučí s misiiemi v Kalifornii

Milí krajané, přátelé,

zdravím Vás všechny v měsíci květnu, který je dle tradice zasvěcený Panně Marii. Panna Maria dokázala naslouchat Bohu ve svém srdci, naslouchá i nám a přináší naše prosby Ježíši. Nebojme se na ni tedy obracet ve svých modlitbách.

Milí krajané, tímto Věstníkem se s Vámi zatím loučím. Jak mnozí z Vás již víte, v polovině června se stěhuji z USA sloužit našim krajanům do české farnosti sv. Václava v Torontu v Kanadě. Měl bych tam být dva roky, zda se někdy mezi Vás vrátím, ví jen Pán Bůh. Prozatím na mé místo zde v Kalifornii nepřijde natrvalo žádný další český kněz, důvodem je nedostatek kněží v České republice. Po dohodě s panem biskupem Malým a s duchovním správcem České misie v Chicagu, Mons. Dušanem Hladíkem, bude nyní zdejší česká kalifornská misie spravována kněžími z České misie v Chicagu. Bylo tomu tak i v nedávné minulosti, kdy pan biskup Esterka byl již nemocný a Mons. Dušan ho z Chicaga zastupoval dva roky až do mého příchodu, byl tu celkem 14x. Mše sv. zde v Kalifornii budou domlouvát s Mons. Dušanem koordinátoři jednotlivých měst, kteří Vás budou informovat o návštěvě kněze a o bohoslužbách. Jména koordinátorů a kontakty na ně naleznete dole, stejně tak i kontakt na Mons. Dušana Hladíka.

Co bude s naším misijním domem Velehrad v Placentia, nevím, správní rada domu (board) by Vás měla informovat. Prosím, Vy sami se informujte u svých zástupců – koordinátorů v jednotlivých městech.

Jsem velmi vděčný Pán Bohu, že mě přivedl sem do Kalifornie mezi Vás a že jsem zde mezi Vámi mohl být víc než pět roků. Děkuji Vám všem za veškerou podporu a pomoc naší misii i mně osobně. Děkuji za Vaše přátelství, za všechna setkání při bohoslužbách, po nich, ale i jindy. Děkuji za Váš příklad víry, ale i lásky k našim rodným domovům, odkud jsme přišli. Z hloubi srdce Vám přeji, abyste na cestě víry vytrvali, aby Vaše přátelství s Ježíšem bylo stále pravdivější a krásnější.

Pán Bůh Vám žehnej, ochraňuj a posiluj Vás a naplňuj Vaše srdce svým Božím pokojem.

V modlitbě Váš

P. Libor Švorčík

P. Liboru Švorčíkovi srdečně děkujeme za jeho duchovní službu mezi krajany v Českých misiích v Los Angeles, v San Diegu a v San Franciscu. Děkujeme mu za všechny modlitby i osobní oběti, za všechny mše svaté, kázání, duchovní obnovy, křížové cesty, svátosti smíření, křty a další udělené svátosti i pohřební rozloučení se zemřelými. Děkujeme mu za stálý optimismus a povzbudivá slova, děkujeme za nespočetné telefonáty i bohoslužby přenášené přes internet. Děkujeme mu za službu pastýře a misionáře, který dokázal překonávat překážky a nedbal únavy, který hledal i nové kontakty a místa pastore, děkujeme mu za jeho vlídný lidský přístup ke každému člověku a nekonečnou trpělivost.

Milý Otče Libore, kéž Vám Pán Ježíš, Nejvyšší pastýř, odplatí Vaši obětavou práci pro jeho království, dopřeje Vám chvíli oddechu, tak jako apoštol vzal do samoty hor, a dá Vám hojnost nových sil pro další službu našim krajanům v Kanadě.

Mons. Dušan Hladík a věřící a krajané ze slunné Kalifornie

ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V KALIFORNII NEKONČÍ !!!

Koordinátoři misii:

LOS ANGELES: Jarmila Sauer, Tel: (310) 748-5139 jarmilka21@aol.com

SAN DIEGO: Petr Peterka, Tel: (858) 755-1578 petr@peterkafamily.com

SAN FRANCISCO: Daniel Šputa, Tel: (650) 321-9298 dsputa@gmail.com

Duchovní služba zajišťovaná z Chicaga:

CZECH MISSION: Mons. Dušan Hladík

9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

Tel: (708) 533-1050 velehradchicago@comcast.net

Definice „NEMOCNICE“ podle papeže Františka

Myšlenky papeže Františka z doby jeho poslední hospitalizace před smrtí nejen o nemocnici



- * Zdi nemocnic vyslechly více upřímných modliteb než mnohé kostely...
- * Viděly více upřímných polibků než letištní terminály...
- * V nemocnici vidíte, jak homofoba zachrání lékař, který je gay.
- * Vidíte, jak špičkový doktor zachraňuje život žebrákovi...
- * Jak se na jednotce intenzivní péče židovský lékař stará o rasistu...
- * Tisíce manželů si v naději na uzdravení navzájem odpouštějí své chyby.
- * Policista a vězeň sdílejí stejný pokoj a dostávají stejnou péči...
- * Bohatý pacient čeká na transplantaci jater s orgánem od chudého dárce...

Právě v těchto chvílích, kdy se nemocnice dotýká ran lidí, se světy protínají s božským účelem. A v této společnosti osudů si uvědomujeme, že sami nejsme nic.

Skutečná povaha člověka se nejčastěji ukáže až ve chvílích bolesti nebo tváří v tvář hrozbě definitivní ztráty.

Nemocnice je místo, kde si lidé sundávají masky a ukazují se takoví, jací skutečně jsou ve své pravé podstatě.

Tento život rychle uteče a proto:

- Nezačínejte zbytečné hádky.
- Nestěžujte si pořád.
- Nebud'te zatrpklí.
- Nežijte v neustálých konfliktech se svým partnerem – nakonec jste si ho vybrali pro krásné chvíle, ne pro ty hořké.
- Nerušte si spánek kvůli účtům.
- Nezapomínejte políbit své milované.
- Nebud'te posedlí perfektně čistým domovem.
- Materiální věci si musí zasloužit každý sám, nesoustřeďujte se na hromadění dědictví.
- Nebud'te příliš zaneprázdněni dietami – vaše tělo je jen půjčené... Užijte si ho.

- Mějte nablízku své psy a kočky.
- Neschovávejte nádobí pro zvláštní příležitosti.
- Používejte své nové přístroje.

Využijte příležitostí, které vám dnes život nabízí, protože zítra je už možná nebudete mít. Žijte přítomností!

- * Nešetřete na svém oblíbeném parfému – používejte ho pro sebe.
- * Obujte si své oblíbené tenisky, pusťte si znovu svou oblíbenou hudbu.
- * Proč si nedat pauzu?
- * Proč nezavolat právě teď?
- * Proč neprokázat službu teď hned?
- * Zavolejte svým přátelům, pozvěte je na kávu.
- * Proč neodpustit právě teď?

Stále na něco čekáme: na Vánoce, na pátek, na Nový rok, až budeme mít peníze, až přijde láska, až bude vše dokonalé... Ale dokonalost neexistuje.

Lidé by se tu neměli naplňovat, ale učit se.

Proto používejte tuto životní moudrost a jednejte okamžitě.

- Mějte úctu k sobě i ostatním.
- Jděte svou cestou a nechte ostatní jít tou jejich.
- Nekritizujte, nesud'te, nepleťte se do toho.

**Více milujte,
více odpouštějte,
více objímejte,
žijte intenzivněji...
a zbytek ponechte v rukou Stvořitele!**

Papež František

Podle: <https://www.fatym.com/>



Oslavy a mše svatá v Chicagu na počest papeže Lva XIV.



Hlavní tribuna stadionu, kde se na velkoplošné obrazovce promítalo poselství papeže Lva XIV. z Vatikánu do Chicaga.

V sobotu 14. června 2025 se tisíce katolíků z celého Chicaga i širokého okolí shromáždily na stadionu Rate Field, domovském stadionu baseballového týmu Chicago White Sox, aby oslavily papeže Lva XIV., augustiniána narozeného v Chicagu, vychovaného v Doltonu a fanouška White Sox, který byl 8. května zvolen 266. nástupcem sv. Petra, a stal se tak prvním papežem narozeným v Americe v historii. Akce zahrnovala hudební vystoupení, rozhovory s lidmi, kteří papeže Lva znají, a další bohatý doprovodný program. Vrcholem bylo videoposelství papeže určené mladým lidem a pontifikální mše svatá celebrowaná chicagským kardinálem Blase J. Cupichem.

Tentokrát na stadionu Rate Field nešlo o sportovní utkání, ale o duchovní zážitek, který toto místo nikdy nepoznalo. Na 30 000 lidí sem přišlo ne kvůli baseballu, ale kvůli papežovu požehnání. Brány stadionu se otevřely ve 12:30, program začal ve 14:30 a mše začala v 16:00. Pro ty, kteří se nemohli zúčastnit, vysílala událost živě stanice ABC7 Chicago. Program moderoval hlasatel Chicago Bulls Chuck Swirsky. Součástí oslav byla hudba, film, osobní svědectví a modlitby. Lidé přišli oblečení v papežských barvách, mnozí měli na zádech nápis „Papež Lev XIV.“ Další měli čepice White Sox, stejné s jakou byl nedávno vyfocen na hlavě nový papež.



Na jižní straně Chicaga byl otec Robert Prevost známým fanouškem White Sox. Ve Vatikánu byl papež Lev XIV. vyfotografován s čepicí tohoto týmu na hlavě

V předprogramu krátké video ukázalo dnešního papeže Lva v davu na zápase Světové série v roce 2005 na místním stadionu. Brooks Boyer, hlavní ředitel pro marketing týmu White Sox, přivítal na Rate Field celé shromáždění slovy: „Je to náš domov, je to váš domov a dnes je to katedrála oslav,“ a připomněl davu, že papež Lev navštívil mnoho zápasů White Sox, včetně 1. zápasu Světové série v roce 2005. Fanoušci se pak nepřetržitě střídali ve focení na stejném místě, kde tehdy seděl otec Bob, jak se tehdy všeobecně páteru Robertu Prevostovi říkalo, když se tehdy zúčastnil Světové série. „Sedím na místě papeže Lva,“ řekla Sandy Beierwaltesová. „Je to úžasný pocit.“

Další senzaci předprogramu se stali žáci z Akademie Panny Marie z hory Karmel, kteří inscenovali scénku o konkláve, které zvolilo papeže Lva. Skupina chlapců – ministrantů v červených talárech s bílými rochtami a purpurovými mozetami na ramenou a s kardinálskými birety na hlavách volili nového papeže. Tomu nakonec dali na hlavu bílé solideo a slíbili úctu a poslušnost.

Velkému zájmu se těšil stánek augustiniánů, kde lidem rozdávali suvenýry a informace. Augustiniánský bratr David Marshall řekl, když podával poslední tašku. „Nečekal jsem takový zájem. Jsou tu lidé z Georgie, Texasu, Severní Dakoty, zkrátka odevšad. Tohle je skutečně národní událost.“ Na papeže Lva vzpomínal augustiniánský otec John Merkelis, jeho spolužák a otec Anthony Benedetto Pizzo provinciál augustiniánů amerického Středozápadu řekl: „Jsme požehnáni, že jeden z našich a první americký augustinián je nyní Lev XIV., je to něco úžasného.“

Sestra svaté Anežky Dianne Bergantová, která papeže Lva učila na Katolické teologické unii řekla, že si jej pamatuje jako dobrého studenta, když byl ještě seminaristou. A řekla, že stále má v poznámkách napsáno: „Ať už bude kdekoli, bude jedním z nejchytřejších mužů v sále. Je pokorný. Je rozvážný. Je ohleduplný. Naslouchá všem stranám, ale rozhodne se sám.“

Odpolední program vyvrcholil video poselstvím papeže Lva XIV. Přinášíme plné znění jeho promluvy.

Moji drazí přátelé,

je mi potěšením pozdravit vás všechny, kteří jste se shromáždili ve White Sox Parku při této velké oslavě jako společenství víry v arcidiecézi Chicago. Zvláštní pozdrav kardinálovi Cupichovi, pomocným biskupům a všem mým přátelům, kteří se dnes shromáždili o slavnosti Nejsvětější Trojice.

A tím začínám, protože Nejsvětější Trojice je vzorem Boží lásky k nám. Bůh: Otec, Syn a Duch. Tři osoby v jednom Bohu žijí sjednocení v hluboké lásce, ve společenství a sdílejí toto společenství s námi všemi.

Když se tedy dnes shromažďujete při této velké oslavě, chci vám vyjádřit svou vděčnost a také vás povzbudit, abyste i nadále budovali společenství a přátelství jako bratři a sestry ve svém každodenním životě, ve svých rodinách, ve svých farnostech, v arcidiecézi a po celém světě.

Rád bych poslal zvláštní pozdrav všem mladým lidem – těm z vás, kteří jste se dnes shromáždili, a mnohým z vás, kteří možná sledují tento pozdrav prostřednictvím sdělovacích prostředků, na internetu. Jak společně dospíváte, můžete si uvědomit, zejména poté, co jste prožili období pandemie – období izolace, velkých těžkostí, někdy i těžkostí ve vašich rodinách nebo v našem dnešním světě. Někdy se může stát, že vám kontext vašeho života nedal příležitost žít víru, žít jako účastníci společenství víry, a rád bych využil této příležitosti a pozval každého z vás, abyste se podívali do svého srdce, abyste si uvědomili, že Bůh je přítomen a že se k

vám možná mnoha různými způsoby, obrací, volá, abyste poznali jeho Syna Ježíše Krista, skrze Písmo, nebo možná skrze přítele nebo příbuzného či prarodiče, kteří jsou věřící. Abyste objevili, jak důležité je pro každého z nás věnovat pozornost Boží přítomnosti v našem srdci, té touze po lásce v našem životě, po hledání, opravdovému hledání, po nalezení způsobů, jak můžeme s vlastním životem něco udělat pro službu druhým.

A v této službě druhým můžeme zjistit, že když se spojíme v přátelství, budujeme společenství, můžeme i my najít skutečný smysl svého života. Okamžiky úzkosti, osamělosti. Tolik lidí, kteří trpí různými zkušenostmi deprese nebo smutku – mohou objevit, že Boží láska je skutečně léčivá, že přináší naději, a že ve skutečnosti, když se setkáme jako přátelé, jako bratři a sestry, v komunitě, ve farnosti, v prožívání společné víry, můžeme zjistit, že Pánova milost, že Boží láska nás může skutečně uzdravit, může nám dát sílu, kterou potřebujeme, může být zdrojem té naděje, kterou všichni v životě potřebujeme.

Sdílet toto poselství naděje mezi sebou – v misijní činnosti, ve službě, v hledání způsobů, jak udělat náš svět lepším místem – dává nám všem skutečný život a je znamením naděje pro celý svět. Ještě jednou bych chtěl mladým lidem, kteří jste zde shromážděni, říci, že jste příslibem naděje pro tolik z nás. Svět se na vás dívá, když se rozhlédnete kolem sebe a řeknete si: potřebujeme vás, chceme, abyste se spojili a sdíleli s námi toto společné poslání, jako církev i ve společnosti, hlásat poselství pravé naděje a prosazovat mír, prosazovat harmonii mezi všemi národy.

Musíme se dívat za hranice našich vlastních – chcete-li – egoistických způsobů. Musíme hledat způsoby, jak se spojit a šířit poselství naděje. Svátý Augustin nám říká, že pokud chceme, aby byl svět lepším místem, musíme začít u sebe, musíme začít u svého vlastního života, u svého vlastního srdce (*srov. Projev 311: Komentář k Janovu evangeliu, Homilie 77*).

A tak v tomto smyslu, když se shromažďujete jako společenství víry, když slavíte v arcidiecézi Chicaga, když nabízíte svou vlastní zkušenost radosti a naděje, můžete zjistit, můžete objevit, že i vy jste skutečně majáky naděje. To světlo, které možná na obzoru není snadno vidět, a přesto, jak rosteme v naší jednotě, jak se scházíme ve společenství, můžeme objevit, že toto světlo bude stále jasnější. To světlo, kterým je skutečně naše víra v Ježíše Krista. A my se můžeme stát tímto poselstvím naděje, abychom šířili mír a jednotu v celém našem světě.

Všichni žijeme s mnoha otázkami v srdci. Svátý Augustin tak často mluví o našich „neklidných“ srdcích a říká: „Neklidné je naše srdce, dokud nespočine v tobě, Bože“ (*Vyznání 1, 1, 1*). Tento neklid není špatná věc a neměli bychom hledat způsoby, jak uhasit oheň, jak odstranit nebo se dokonce otupit vůči napětí, které cítíme, těžkostem, které prožíváme. Měli bychom se spíše spojit se svým vlastním srdcem a uznat, že Bůh může působit v našich životech, skrze naše životy a skrze nás oslovovat ostatní lidi.

A tak bych rád zakončil toto krátké poselství vám všem pozváním, abyste byli skutečně oním světlem naděje. „Naděje nekla-me,“ říká nám svátý Pavel ve svém listu Římanům (5, 5). Když vidím každého z vás, když vidím, jak se lidé shromažďují, aby oslavovali svou víru, zjišťuji sám, kolik naděje je ve světě.

V tomto Jubilejním roce naděje nás Kristus, který je naší nadějí, skutečně všechny volá, abychom se spojili, abychom mohli být tím pravým živoucím příkladem: světlem naděje v dnešním světě.

Proto bych vás všechny rád pozval, abyste si na chvíli udělali čas a otevřeli svá srdce Bohu, Boží lásce, onomu pokoji, který nám může dát jen Pán. Abyste pocítili, jak hluboce krásná, jak silná a jak smysluplná je Boží láska v našich životech. A abyste si uvědomili, že i když neděláme nic pro to, abychom si Boží lásku zaslou-

žili, Bůh ve své vlastní štědrosti na nás svou lásku nadále vylévá. A když nám dává svou lásku, žádá nás jen o to, abychom byli štědrí a sdíleli to, co nám dal, s ostatními.

Kéž jste skutečně požeňtí, když se shromažďujete k této oslavě. Kéž Pánova láska a pokoj sestoupí na každého z vás, na vaši rodinu, a kéž Bůh žehná vám všem, abyste byli vždy majáky naděje, znamením naděje a míru v celém našem světě.

A kéž na vás sestoupí a zůstane s vámi požeňtí Všemohoucího Boha, Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Po papežově poselství kardinál Cupich, několik biskupů a více než 50 kněží koncebrovali mši u oltáře postaveného v krátkém středním poli.

Kardinál zahájil svou homilii vtipem – „Myslím, že si to budu vždy pamatovat jako kázání na mohyle,“ zažertoval – než se dotkl tématu spojení s Bohem a jeden s druhým.

Každá ze tří osob Trojice si je vědoma toho, že je milována a že miluje i ostatní. Všichni lidé, stvoření k obrazu a podobě Boží, si musí být vědomi toho, že jsou Bohem milováni „bezpodmínečně“. Toto přesvědčení, řekl kardinál Cupich, „nás může osvobodit od tyranie souzení ostatními nebo od toho, abychom byli drženi světskými standardy úspěchu.“ Tři osoby Trojice také vždy jednají ve vzájemném propojení, řekl. Stejně tak jsme povoláni vnímat sami sebe jako spojence s celou lidskou rodinou.

„Bohužel příliš často slyšíme hlasy, které se snaží definovat část lidstva jako jinou nebo nesouvisející,“ řekl kardinál. „Lidstvo je oslabeno, kdykoli jsou nenarození nebo bez dokladů, nezaměstnaní nebo nezdraví vyloučeni, nezávaní nebo nevítaní, nebo kdykoli si říkáme, že se nás netýkají.“ To platí, řekl, pro imigranty a uprchlíky, kteří se stali terčem hledání obětí beránek a demonizace, zejména pro ty, kteří jsou ve Spojených státech bez legálního statusu kvůli „narušenému imigračnímu systému“.

„To je cizí našemu povolání být osobami k obrazu a podobě Božímu,“ řekl kardinál Cupich. „Je to také nečestné, protože tolik lidí bez dokladů je s námi po celá desetiletí spojeno. Nejsou zde na základě invaze, ale pozvání – aby sklízeli plody země, které živí naše rodiny, aby uklízeli naše stoly, domy a hotelové pokoje, aby upravovali naše trávníky a ano, dokonce i aby se starali o naše děti a starší lidi. Nepochybuji o tom, že pokud budeme upřímní ohledně našich vzájemných vztahů, můžeme na tento okamžik reagovat a tak znovu získat naše povolání žít jako autentické osoby k obrazu Božských Osob.“

S organizací celé oslavy pomáhalo 750 dobrovolníků z různých farností chicagské arcidiecéze. Studenti z Katolické teologické unie, kde papež studoval, se dobrovolně přihlásili jako mimořádní služebníci eucharistie na 235 stanovištích, kde se podávalo svaté přijímání.

Podle: <https://www.usccb.org>



Rodný dům Roberta Prevosta – papeže Lva XIV.
v Doltonu, na jižním předměstí Chicaga ve státě Illinois

Piknik na Den otců na zahradě misie



Populárních bramboráků se nasmažilo ze tří kbelíků těsta



Naše ženy připravily výborné domácí pečivo.



Velkou oblibu si v posledních letech získaly také langoše.



Vychlazené Plzeňské teklo proudem – vytočilo se pět beček.



Naživo hraje známá skupina „Borůvky“ se svými hosty



Obliíbené melodie všech žánrů vyhrává celé odpoledne DJ Tony.



Den otců jsme oslavili v družné zábavě



Počasí přálo a na pikniku se vystřídalo více než 500 lidí



Přicházejí Češi, Moravané, Slováci, Poláci i Američané



Dobré jídlo – dobré pití produkuje živobytí!



Stánek s českým broušeným sklem a moravskou keramikou



Tradičně se prodává med a různé produkty včel



Srdečně Vás zveme na výroční piknik 24.srpna

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations
available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

Zasielaní malých balíkov letecky a loďou.
Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa:

7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA

Telefon:

708 576 8834

Email:

info@tatraship.com

Viac informácií na:

www.tatraship.com



CCU

CZECH CATHOLIC UNION

Life

Česká Katolická Jednota

Fraternal Life Insurance
Since 1879

Insurance & Annuity Products

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127
(216) 341-0444
www.czechccu.org

www.DrSimkovic.com

NORTHWEST DENTAL CENTER

Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic

Implant Surgery, General Dentistry,
& Oral Care

Mluvíme česky a slovensky
34 let praxe

740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021
Ph (847) 639-9300
Nwdental@att.net

Upřímná vzpomínka



*Letos 12. července 2025 tomu bude už třicet čtyři roků,
kdy na Stvořitelovo zavolání odešel z našeho
rodinného středu na věčnost náš milovaný
tatínek a dědeček, pan*

Josef Kučera

rodák z Vlčnova na Moravském Slovácku

Jeho tělo je pohřbeno na hřbitově Woodlawn
ve Forest Park, Illinois a výroční mši svatou za něho
i za jeho zemřelou manželku Marii budeme obětovat
v neděli 13. července 2025 v 10.30 hod. dopoledne
v kostele České misie svatých Cyrila a Metoděje
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513.

S bolestí, láskou a vděčností věrně vzpomínají:

syn Josef Kučera s manželkou Ritou

syn Václav Kučera s manželkou Pavlou

syn Rostislav Kučera

Marie, Benjamin, Kristýna a Tomáš – vnoučata

Marcel a Anděla pravnoučata

*Upřímně děkujeme všem, kdo jej znali
a vzpomenu si na něho v modlitbách s námi.*

Vděčná vzpomínka



*Letošního 15. července tomu bude devět let,
co byla Nebeským Otcem povolána na věčnost
naše milovaná maminka a babička, paní*

Adele Vacek

Narodila se 16. října 1922 v Chicagu.

Se svým manželem Ing. Janem Vackem

vychovali syna Jacka a dceru Margaret.

Byla učitelkou na katolických školách v Ciceru a v Berwynu.

Po svých předcích zdědila lásku k České zemi.

Byla dlouholetou funkcionářkou Národního svazu českých
katolíků, Náboženského střediska Velehrad a České Misie.
Odpočívá v mauzoleu hřbitova Woodlawn ve Forest Park, IL.

Mši svatou za ni budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu
ve středu 16. července 2025 v 10.00 dopoledne

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenu v modlitbě.

Dr. Margaret Trybus, dcera

MVDr. Fritz a John Trybus, vnukové a ostatní příbuzní

Úmrtné oznámenie



*Všetkým přátelům a známým oznamujeme,
že bola povolaná na večnosť naša milá
mamička, stará mama, sestra a teta, pani*

Ružena Tornilova

Narodila sa 6. februára 1932 v Bratislave na Slovensku.

Do USA prišla v roku 1967

a tu sa vydala za Fredericka Tornila,

vlastným menom Vladimíra Krmana,

ktorého poznala z bratislavského Aeroklubu,

kde spolu lietali na vetroňoch a skákali padákom.

On bol vojenským pilotom Československej armády

a ilegálne uletel na vojenskom tryskáči

s dvoma priateľmi z republiky v marci 1953.

Vychovala troch synov Romana, Martina a Daniela,

v starobe sa dočkala aj radosti na vnúčatách.

Jej manžel zomrel 8. februára 2019.

Bola zbožnou katolíčkou a aktívnou členkou

Českej a Slovenskej misie v Chicagu.

Jej srdce dotklo 5. júna 2025 doma v La Grange, IL.

Rozlúčili sme sa s ňou pri svätej omši

v kostole Českej misie v Brookfielde, IL

v stredu 11. júna 2025.

Jej popol bude uložený v rodnej krajine na Slovensku.

*Ďakujeme všetkým, ktorí ste sa s ňou prišli
rozlúčiť a spomeniete si na ňu v modlitbe.*

Roman Dobré, syn

Martin Tornil, syn s manželkou Nikki

a vnúčatá Colin a Stori

Daniel Tornil, syn

sestra Vierka s rodinou na Slovensku

a príbuzní v USA, Kanade

a na Slovensku

Česká Misie Vás srdečně zve na

RUMMAGE SALE

11. a 12. července 2025 od 9.00 AM do 4.00 PM

18. a 19. července 2025 od 9.00 AM do 4.00 PM

v areálu Českého kostela

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Nabízíme:

Drobný nábytek, kabinety, stoly, židle,
šaty, hračky, sportovní potřeby,
domácí a kuchyňské potřeby,
elektroniku a mnoho dalších věcí.

**Prosíme členy a přátele misie
o darování dalších vhodných věcí
pro tuto akci.**

Prosíme však, noste jen věci čisté a kvalitní,
co patří do odpadu vyhod'te hned doma.

Za pomoc předem děkujeme.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Srdečně Vás zveme

ve středu 30. července v 7.00 večer

do klubu České misie

9415 Rochester Ave, Brookfield, IL 60513

na

CIMBÁLOVÝ KONCERT

Matěje Čípa a umělců z Moravy



Koncert věnovaný cimbálu v podobě, jakou
zdejší publikum pravděpodobně ještě nezažilo
nabídne pestrý program, který bude zahrnovat:

**sólový cimbál,
cimbálové duo
cimbál a housle
cimbálový kvartet**
(cimbál, housle, viola, kontrabas)

V repertoáru zazní jak tradiční folklor,
tak stylizovaná klasika i
modernější úpravy s prvky etno-jazzu.

Hrát budou:

Matěj Číp – cimbál
Daniel Macho – primáš
Libor Kudělka – housle
Marek Číp – kontrabas, cimbál

Po koncertu bude tradiční „posezení u muziky.“

Bude možné si zazpívat a zatančit.

Občerstvení bude zajištěno.

Vstupné dobrovolné.

Bližší informace podá
Mons. Dušan Hladík - Tel: 708 - 533 1050

Uložte si do kalendáře

24. srpna

PIKNIK

ČESKÉ MISIE

U kostela - Brookfield, IL

20. - 21. září

86. Moravský den

Lithuanian World Center, Lemont, IL

Je to ještě čeština?

Do našeho jazyka proniká tolik nových slov, že pokud bychom se díky nějakému stroji času mohli potkat se svým dřívějším já, nedokázali bychom se sami se sebou domluvit a nestačili bychom se divit.

Zcela rutinně googlujeme, skypujeme, mailujeme, surfujeme po netu, uploadujeme a stahujeme aplikace, remastrujeme, esemeskujeme, chatujeme a blogujeme. Nemít písíčko nebo mobil může jen naprostý debil, bez tabletu a facebooku jste outsider, kdo neví co je instagram nebo twitter, jako by ani nebyl, stejně jako ten, kdo neumí stáhnout fotky z rajčete. Kolik účtů na sociálních sítích dnes máš, tolikrát jsi člověkem. Anebo kolik statusů denně na svůj profil umístíš... dřív byl důležitý hlavně politický profil, dnes je hlavním životním cílem a největším challengem lidí udělat si selfie, best of pak vyvěsit na zed', a získat co nejvíce lajků a smajlíků od svých followerů. Kdo není online a neumí jezdit na in-line bruslích je nula, stejně jako ten, kdo nemá vlastní webovou stránku, permici do fitka, nějakou tu kěrku nebo piercing. To je snad horší než být trashyoutoob, hounlesák, anorektik, feták, stalker nebo bulimik.

Kapsy máme plné sim karet, v hlavě zase piny od debitních a kreditních karet, protože platit cash je out. Jiný level je bezkontaktní platba či internetové bankovníctví. Současný slovní maglajs se netýká jen technologií, i v oblastech běžného života děláme věci, které kdybych vyprávěl svému dvacetiletému já, vůbec bych nechápal o co go. Dnes například nepříkládáme léčivé náplasti, ale tejpujeme (tape-páska), nekupujeme oblečení ale outfity, nedbáme na vzhled, ale na look nebo image, nechodíme do obchodů, ale shoppů, shopping center, outletů, second-handů, hypermarketů, megastorů, oblíbený je také teleshopping a E-shopy. Hlavně nekoupit fake, ale jen original. To je must.

Nechodíme na kurzy nebo školení, ale na workshopy, nejsme pracanti ale workoholici, nejsme vyčerpaní, ale máme syndrom burn-out, nejsme váhavci, ale trpíme prokrastinací, umělci nemají dílny nebo výstavní ateliéry ale show-roomy. Jediní kdo je nepotřebují, jsou sprejeři, street-artisti a outdooroví performeři, ti mají showroom všude openair. V televizi nás nebaví zpěváci a herci, ale showmani, megastar a celebrity z oblasti showbiznisu, sledujeme sitkomy, one-man show, stand-up-comedy, reality show. Remaky jsou v žebříčcích sledovanosti nuber one. Papapláše nahradili vipáci, o naše vlasy a zevnějšek se nestará kadeřník a kosmetička, ale stylistka a vizážista, popřípadě vlasoví mágové, kteří jediní vědí, co je IN. Pokud je neposlechnete, jste zcela OUT. Pleťová voda je taky out, lepší je micelární lotion, místo natírání kůže tělovým mlékem aplikujeme bodymilk. Klasické salóny krásy kde jste se mohli nechat vylepšit nahradila beauty-centra, kde vás nevylepší, ale zcela předělají. Hitem je permanentní make-up, lifting, botox, ultrazvukové liposukce a galvanické žehličky na pleť, detox je spolehlivým evergreenem. Top jsou mezonitě.

Mění se i profesní složení společnosti dříve neznámí ajťáci nebo hackeři jsou dnes velmi početnou skupinou, stejně jako

exekutoři či podomní obchodníci zvaní šmejdi, kteří vás svými předraženými faky zcela vyfucking. Klasického holiče nepotkáte - výše zmínění vlasoví mágové a stylisté je zcela převálcovali, maskéry nahradili make-up artisté. Podnikatel byl po revoluci velmi prestižní povolání, dnes je to spíše nadávka. Poslíčky nahradili kurýři, popeláře zas technici v nakládání s odpadem, šlapky nahradily callgirls. V této souvislosti se dnes používá i výraz sociální pracovnice, což mi vůči skutečným sociálním pracovnícům připadá dost nespravedlivé.

Ale je to vtipné. Novinkou jsou třeba kreativci, ožívají téměř vyhynulé vědmy a kartárky, oblíbení jsou koučové a lektori čehokoliv. Sekretářky se změnilly v asistentky, ředitelé v manažery, vedoucí v lídry, hudební skupiny mají své frontmeny, kteří se stávají pro teenagery novodobými bohy. Nebo spíš ikonami a idoly.

Nedávno jsme všichni vyhazovali VHS kazety abychom je nahradili cédečky a ty posléze dývidýčky... no a teď už jen stahujeme, legálně či ilegálně, takže tu máme další současnou profesi - novodobé piráty...

Když kouříme tak cigarety light, colu pijem taky light, dámské vložky máme dokonce ultra light. Ultralighty jsou také letadélka, tak pozor aby se to nepletlo, protože dnes i menstruační vložky mají křídélka. Takže čarodějnice už nepotřebují létat na koštěti... mimochodem nedávno v jedné oblíbené talkshow nějaká dáma tvrdila, že má na čarodějnictví živnostenský list.

Než klasické manželství, zjeme radši singl, většina matek otcí svého dítěte neříká manžel, ale přítel, populární je také registrované partnerství. Žádný neverending love story, na to není čas. Existence bez handsfree je vyloučená, na hambáč a kapučino chodíme do mekáčů, rosticerií, pizzerií a pubů, hlavně aby tam byla wi-fi free zone a non smoker area. Neodpočíváme, ale relaxujeme, letenky nezamlouváme, ale bookujeme, nejlépe u lowcost společností. Dovolenu kupujeme last minute nebo first minute a zásadně all inclusive, neradíme se, ale konzultujeme, nejčastěji s tetičkou wikipedií nebo strýcem googlem, nemáme znalosti a dovednosti ale know-how (v době nezaměstnanosti je nám ale i to best know-how zcela na hov...).

Hlavní je mít správný životní feeling a self-couching, neztratit self-control a mít všechno vytuněný, vymazlený, vychytaný a právnícky ošetřený.

Na drink chodíme nejradši v době happy hours, abychom ušetřili money, místo inteligentní konverzace se spolusedícími pak čumíme na displeje inteligentních phonů, a pokud už dojde na výměnu informací, tak maximálně o tom, jaké je zde heslo na wifinu, jakou apku kdo má, jakou platformu a nejnovějšího androida, vyčejndžujeme si flashky nebo USB, posíláme multimediální zprávy. Místo večírků pořádáme party, kde posloucháme popik, haus, oldies či elektro, dýdžejové naše uši zásobují různými remaky. Do sebe pak na rautech ládujeme finger food, bagety, sendviče, tacos, burritos, hotdogy, churritos, burgery, popcorn, cheescaky, pannacottu.

Jsmo přece světoví.

*Redakci zaslal P. Antonín Hráček,
spirituál kněžského semináře v Olomouci*

Jako špinavá, zmačkaná bankovka



Začal svoje vystoupení. Zamával zelenou stokorunovou bankovkou: „Kdo chce tuto bankovku?“ ptal se.

Zvedlo se několik rukou.

On však poznamenal: „Než vám ji dám, musím provést ještě jednu věc.“

Zuřivě bankovku pokrčil. Pak řekl: „Chce ji ještě někdo?“

Ruce se znovu zvedly.

„A co když udělám toto?“

Mrštil bankovkou o zeď, a když dopadla, začal po ní dupat. Znovu ji ukázal divákům. Byla špinavá a poničená.

„Chce tady ještě někdo tuto bankovku?“

Jako vždy, ruce se zvedly.

I když byla bankovka hodně zničená, neztratila nic ze své hodnoty.

* * *

Náš vztah k Církvi je podobný jako vztah těch posluchačů k bankovce.

Pro mnohé je církev problém. Má špatnou reklamu. Je stále starší a seznam jejich hříchů stále delší. V Církvi jsou světci i kariéristé, lidé milí i ničemové, mučedníci i násilníci, lidé ochotní pro druhé dát život i nenasytní prospěcháři. Jsou tak dobře maskovaní, že je často těžké rozeznat jedny od druhých. Lidé, kteří církev tvoří, jsou ze stejného masa a kostí jako všichni ostatní. Někdy dělají chyby. Často nejsou upřímní. Možná jsou jen průměrnými hráči, ale jejich hudba je jedinečná.

Proto lidé rádi přijímají Ježíše, zato „přítelem církve“ mohou být jen s tisícem výhrad. Církev Ježíše Krista však nikdy neztrácí svou hodnotu. Naopak, stále zuřivější rány protivníků dosahují jen toho, že zůstává bdělá a zbavuje se po staletí se hromadících nánosů a nečistot.

Jeden novinář se vtíravým tónem zeptal Matky Terezy: „Co by se v Církvi mělo změnit?“ Svěťice s úsměvem odpovídala: „Já a vy.“

(Pozn. redakce: I když je bankovka poničená, a dokonce záměrně poničená, má stále tutéž hodnotu, přesto není možné ji záměrně ničit – dokonce je to trestný čin dle trestního zákoníku; podobně ani církev neztrácí nic ze své spásné hodnoty pro celé lidstvo, když ji my, kteří k ní patříme, pošlapáváme a ničíme, ale takové naše jednání není žádná malíčkost...)

Bruno Ferrero (redakčně upraveno z knihy „Deset slov o víře“, Praha: Portál, 2011)

10 důvodů, proč ~~ne~~nehodím do kostela *se nemyji*



- Když jsem byl malý, nutili mě se mýt.
- Lidé, kteří se pořád jenom myjí, jsou pokrytci, protože si myslí, že jsou čistší než ostatní.
- Existuje tolik druhů mýdla! Jak mám vědět, které je pro mě to nejlepší?
- Vodárnám jde jen o naše prachy.
- Už jsem to s mytím zkusil, ale byla to nuda a pořád to samé.
- V koupelně je hnusná zima a je to tam tak neosobní.
- Myji se přece o Velikonocích a Vánocích. To musí stačit!
- Nikdo z mých přátel nepokládá mytí za nutnost.
- Teď mi opravdu nezbyvá čas na mytí.
- Možná se začnu mýt, až budu trochu starší.

Bernhard Meuser, Nils Baer („YOUCAT – Příprava na biřmování“, Karmelitánské nakladatelství, 2011)

Co říká katechismus

*Jak často by se měl katolický
křesťan účastnit mše svaté?*

O všech nedělích a zasvěcených svátcích je katolický křesťan zavázán účastí na mši svaté. Avšak ten, kdo skutečně vyhledává Ježíšovo přátelství, následuje Ježíšovo pozvání ke stolu, kdykoliv má k tomu možnost.

„Nedělní povinnost“ je pro skutečného křesťana pojmem stejně nevhodným, jako by byla pro zamilovaného „povinnost líbat“. Nikdo nemůže žít ve skutečně živém vztahu s Ježíšem, pokud si nezajde tam, kde na nás čeká Pán. Proto je mše svatá pro křesťana odevávna „srdcem neděle“ a nejdůležitějším bodem týdenního programu.

Srov. Youcat. Katechismus katolické církve pro mladé. (Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011)

Apoštolská, tedy spojená s kořeny



V nicejsko-cařihradském vyznání víry říkáme, že věříme v Církev, která má čtyři důležité vlastnosti: je jedna, svatá, všeobecná (řecky se to řekne „katholika“) a apoštolská. Jednotu si přál její zakladatel Ježíš Kristus, vtělený Bůh. Svatá je také díky němu, protože on je její hlavou a dává jí svaté prostředky (svátosti) a svatý cíl, ke kterému má nás hříšníky vést – kvůli nám, kteří ji tvoříme, je ovšem také současně hříšná... Všeobecnost neboli katolicita Církve je dána tím, že je poslaná ke všem lidem a nabízí jim plnost prostředků ke spáse. A co znamená, že je apoštolská?

Hmatatelné propojení ke kořenům

To, že je Církev apoštolská, nás spojuje s jejími kořeny. Pojďme tedy hledat vysvětlení tohoto pojmu opravdu až ke kořenům, do doby, kdy Církev byla desetkrát mladší než je dnes...

Tertulián (160–220 po Kristu), velký církevní spisovatel z počátků křesťanství, napsal, že Ježíš si vybral apoštoly, aby byli učitelé lidstva, a po svém zmrtvýchvstání je vyslal, aby učili a křtili všechny lidi. Oni založili první církevní obce – nejdřív v Judsku a pak po celém světě. Od církevních obcí, které apoštolové založili, získali a dodnes (psal to kolem roku 200) získávají „semeno pravé nauky“ další církevní obce. A apoštolskými jsou ty, které jsou „výhonky“ těch, které založili apoštolové. Vytváří se tak určitý řetězec, ve kterém se předává pravda – od apoštolů až podnes. A mimo tento řetězec není pravda (srov. Tertulián: *De praescriptione haereticorum*). Tertulián pak ukazuje, jak je s apoštoly spojena církev v Římě. A církev, která je spojena s ní, má jistotu, že je spojena s kořeny...

At' nejdřív ukážou svůj původ...

Tertulián byl původně vzdělaným římským právníkem. V římském právu v Tertuliánově době existovala u soudů takzvaná preskripce. Soud mohl být za určitých okolností předem zrušen a soudce rozhodl, že se ani nezačne – že prostě nemá cenu ho vést. Podobný postup – preskripce (tedy vyloučení sporu z nějakého zásadního důvodu už předem) – používá ve sporu s heretiky i Tertulián. Říká, at' tito lidé nejdřív přinesou svitky se seznamy svých biskupů, aby dokázali, že jejich současní biskupové byli vysvěceni od svých předchůdců, ti zase od dalších a na začátku tohoto řetězce je vždy některý z apoštolů (srov. Tertulián: *De praescriptione haereticorum*, kap. 32). Kde toto spojení není, není co řešit – říká Tertulián...

Smutnou ironií osudu je, že sám Tertulián na sklonku svého života od Církve odpadl k sektě montanistů. Šlo o sektu, která se opírala o různá nová a v té době velmi populární proroctví o konci světa... Ti, kteří Církev jako nástupci apoštolů v jeho době vedli, se už Tertuliánovi nezdáli být dostatečně zbožní a důslední... K rozeznání biskupů jako nástupců apoštolů a římského biskupa jako nástupce svatého Petra nepotřebuje člověk jen bystrý intelekt. Ten Tertulián měl. Potřebuje i pokoru... Bez ní je i dnes těžké vidět jednoho z nástupců apoštolů třeba ve svém vlastním biskupovi...

Apoštolská posloupnost – od začátku až do dneška

Dnes tomuto řetězci říkáme **apoštolská posloupnost** (to, že každého biskupa vysvětil jiný biskup, toho zase nějaký biskup... a na začátku se vždy dostaneme až k některému z apoštolů). Nepřerušená apoštolská posloupnost existuje v katolické církvi a také u starokatolíků, v pravoslavné církvi a v dalších východních církvích; naopak v protestantských církvích a také u anglikánů byla tato apoštolská posloupnost přerušena. Proto v nich nemohou být ani platné svátosti kromě křtu a manželství, protože všechny ostatní svátosti vyžadují platné kněžské a biskupské svěcení, tedy to, co se předává právě díky nepřerušené apoštolské posloupnosti.

P. Pavel Zahradníček

Dvojstránka připravna
podle časopisu Milujte se č. 72/2025

DĚTEM A MLÁDEŽI

Zaměstnání a povolání

Skončil školní rok. Ve škole se učíme mnoho užitečných věcí a připravujeme se na různá zaměstnání a povolání, která budeme v dospělosti v životě dělat. Už ses rozhodnul čím bys chtěl být a jaké povolání bys chtěl dělat? Zde je několik námětů.

Myslivec

Myslivec pečuje o zvířátka v lese a jinde v přírodě. Zvířátka v přírodě jsou totiž velmi důležitá. A víte proč? Popovídejte si o tom s někým. Myslivec se také stará o krmelce a posedy.

Pokud někdo chce být myslivcem, musí se toho hodně naučit o přírodě, o zvířátkách, o způsobech lovu a musí se naučit také některé důležité zákony. Být myslivcem může být povolání a zaměstnání, anebo to může mít člověk jako „koníček“... A protože se myslivec pohybuje hlavně po lese, může být zároveň i lesníkem.



Myslivec pečuje o zvíř.



Lesník

se stará o les, tedy hlavně o zdraví stromů.

Lesník

Lesník se stará o lesy. Hlavně o zdraví stromů, ale také se stará o lesní cesty a o vodu v lese – studánky, prameny, potoky a tůňky... Stará se prostě o to, aby se lesu dobře dařilo.

Lesy jsou totiž pro život na Zemi velmi důležité! Uměli byste říci proč? Trochu vám napovíme: vydechují do ovzduší kyslík, čistí vzduch, zadržují vodu v krajině, ochlazují okolí, jsou místem, kde mohou žít různá zvířata a hmyz, jsou oblíbeným místem, kam si lidé chodí odpočinout... Uměli byste vymyslet ještě něco dalšího? Byli jste někdy v lese? Na co si z lesa pamatujete? Popovídejte si o tom.

A také jsou lesy důležité proto, že nám dávají dřevo. A víte na co ho lidé potřebují, k čemu se dřevo používá? Dřevem se například topí v kamnech. Ale ze dřeva se také vyrábí papír – věděli jste to? Ze dřeva se ale také vyrábí nábytek a domy. Vymyslíte i něco dalšího?

Abyste člověk mohl stát lesníkem, musí chodit na střední nebo i vysokou školu, kde se toho musí mnoho naučit, aby mohl dobře lesu pomáhat a chránit ho. Nechtěl by se z vás někdo stát lesníkem?

Kuchař

Kdo u vás doma vaří a připravuje jídlo? Maminka? Tatínek? Babička? Někdo ze sourozenců? A pokud chodíte do školky, školy, nebo třeba někdy i do restaurace, víte, kdo tam vaří? Jak se mu říká? ... Ano, je to kuchařka či kuchař! Být kuchařem je důležité povolání. Kuchař musí udělat a připravit jídlo tak, aby nám chutnalo, ale také aby bylo i zdravé a výživné. Jídlo je totiž pro člověka důležité, aby mohl žít, běhat, přemýšlet, smát se, hrát si, pracovat...



www.deti.vira.cz

Architekt

Víte, kdo staví dům, nebo třeba i obchod, nemocnici, školu a kostel?

Samozřejmě stavební dělníci (zedníci, instalatéri, topenáři atd.). Ale ještě před tím někdo musí přesně naplánovat, jak takový dům bude dopodrobna vypadat, aby fungoval dobře a aby třeba nespadl.

A takovému zaměstnání se říká architekt. Architekti a architektky přemýšlejí, jak domy udělat co nejlépe. A pak to kreslí, dělají papírové modely, propočítávají to, radí se, až nakonec udělají plány, podle kterých pak staví dům postaví.



Architekt staví domy a plánuje i celá města

Prodavačka zmrzliny



Doktor, lékař, zdravotník, záchranář

Když jste nemocní, rodiče s vámi jdou k lékařce či lékaři a ti se vám snaží pomoci, abyste se uzdravili. V ordinaci, či v nemocnici potkáte ale také zdravotní sestřičky, nebo zdravotní bratry. A pokud dojde k nějaké závažné nemoci nebo úrazu, v sanitce za vámi přijede záchranář, či záchranářka.

Víte, jak se jmenuje vaše lékařka (či lékař)? Už jste byli někdy v nemocnici? A myslíte si, že o vaše zdraví pečuje jenom lékař, anebo i někdo jiný? Ano, i každý sám se musí starat o své zdraví. A víte, že i když je člověk nemocný, může být druhým lidem také užitečný a nápomocný? Chtěl byste někdo z vás být lékařkou, lékařem, sestřičkou, nebo záchranářem? A hlavně znáte telefonní číslo, kam se dovoláte v případě nouze? **Je to číslo 911.**



Automechanik

Automechanici opravují auta a ostatní vozidla. Díky automechanikům se rozbitá auta mohou vrátit opět na silnice. Díky automechanikům mohou jezdit auta záchranářů, policistů, autobusů, nákladních aut a mnoha dalších. Automechanici opravují opravdu nejrůznější vozidla: auta osobní, ale také autobusy, policejní auta, sanitky, hasičská auta, jeřáby. Napadá vás jaká vozidla automechanici mohou ještě opravovat?



Policista

Určitě jste už někdy viděli policistku, nebo policistu. Víte co je jejich práce? A víte, jaké heslo mají napsané na autech? V Česku mají na policejních autech napsáno: POMÁHAT A CHRÁNIT! A toto heslo moc dobře říká, co policie dělá. Má nás všechny chránit od lidí, kteří dělají zlé věci, kteří nedodržují zákony (zákony jsou pravidla, podle kterých v naší zemi žijeme). A víte, že i každý z nás může druhým pomáhat a chránit je?

Policisté nám také pomáhají. Třeba když se někdy někdo z dětí ztratí, je moc dobře, když potká policistku nebo policistu. Hned mu můžeme říct, že jsme se ztratili a on pak vysílačkou zavolá na dispečink a hned hledají vaše rodiče.

Policisté také pomáhají, když se někde sejde hodně lidí i aut. Třeba při nějakých velkých akcích, koncertech, sportovních zápasech a tak dále. Policisté také organizují silniční dopravu, hlídají na ulicích, honí zločince. A v nějakých těžkých dobách také policisté s hasiči organizují pomoc lidem v nouzi.

Vzpomenete si ještě na něco, co jsme zde o policistech neřekli? Víte třeba, jaké používají policisté věci? Jaké mají auta? A myslíte, že policisté mají i nějaká zvířata? Či dokonce něco, čím se dá létat? A pamatujete si telefonní číslo, na které jim můžete zavolat, když je to potřeba? **Je to číslo 911.**



Hasič

Povolání hasič se kdysi nazývalo požárníkem. Proč se mu tak říkalo? Jaký je základ tohoto slova? Myslíte, že hasič se zabývá jen ohněm? Je mnoho věcí, které hasiči dělají. Hasi požáry a vyprošťují a zachraňují lidi z hořících domů. Pomáhají při přírodních katastrofách – při povodních pomáhají zachraňovat lidi, zvířata i věci, při zemětřeseních hledají, vyprošťují a zachraňují lidi z trosk domů, při bouřkách a ničivých větrech odstraňují trosky a rozřezávají popadané stromy. Pomáhají při různých neštěstích na silnicích, při srážce vlaku, při výbuchu plynu a zachraňují lidi a likvidují nebezpečné látky. Odstraňují například i nebezpečná hnízda sršňů nebo nebezpečná zvířata. Učí děti, jak předcházet požárům a jak je hasit. Pomáhají v době pandemie, rozvážejí lidem vodu, jídlo a nutnou pomoc v těžkých situacích. Dovedl bys vyjmenovat i další věci, čím vším se hasiči mohou zabývat? Víš jaké je telefonní číslo na hasiče? **Je to číslo 911.**



Rybář

Rybář chytá ryby. Může je buď chytat sám. To je pak nejčastěji chytá na rybářský prut. Anebo chytá ryby dohromady s dalšími rybáři. To pak ryby chytají nejčastěji do sítí.

Jedlí jsme někdy nějakou rybu? A chutnala vám? Někteří lidé jedí ryby moc rádi, někteří naopak ne. Ale některé ryby jsou moc dobré a i zdravé! Je jen potřeba je ochutnat, i když si myslíme, že nám třeba chutnat nebudou.

A ještě jedna otázka. Víte, jak se jmenovala skupinka nejbližších Ježíšových kamarádů? Říkalo se jim apoštolové, nebo i učedníci – jako že se od něho učili. A několik z těchto apoštolů byli původně zaměstnání jako rybáři. A i my všichni, kdo věříme v Boha, jsme Ježíšovi učedníci. Někdo je rybář, někdo jiný prodavač, někdo další zas učitel. Čím bys chtěl být ty?



Všechny obrázky si můžete vybarvit

Chodové a tragický střet Jana Sladkého-Koziny s Wolfem Maxmiliánem Lammingierem z Albenreuthu alias Lomikarem (1)

Z povinné školní četby, z divadelních představení a ze starších černobílých filmů známe příběh sepsaný středoškolským profesorem Aloisem Jiráskem, v němž došlo k tragickému střetu mezi Kozinou a Lomikarem. Ten příběh však začal mnohem dříve než se oba aktéři narodili. Abychom pochopili komplikované vztahy mezi Chody a jejich vrchností, musíme začít od začátku a bez vlastneckých příkras.

Od raného středověku byli Chodové strážci západní hranice Českého království. Hlíдали nepropustné hluboké lesy od města Chebu až po město Volyně. Kromě toho sledovali, jestli sousedé nemýří české lesy, doprovázeli karavany s cenným zbožím putující do měst a dohlíželi na výběr cla. Stavěli také záseky v lesích v případě vypuknutí války. Za tyto služby dostali od českých králů privilegia. První privilegium jim udělil český král Jan Lucemburský roku 1325. Postupem let dostali ještě dalších 23 na pergamenech psaných a královskou pečeti opatřených privilegií. Podle nich byli podřízeni jenom Domažlickému soudu, byli vyňati z placení cel a mýta. Do královské pokladny platili pouze 24 stříbrných pražských hřiven ročně.

Chodové dostali také privilegia nepsaná, zvyková. Ta se později stala základem celého problému. Mezi ně patřila mj. možnost lovit divokou zvěř a kácet stromy v královském lese pod podmínkou, že část úlovku a dřeva předají městu Domažlice. Směli stavět nové rybníky a dávat svoje děti vyučit řemeslům. Pivo a obilí mohli nakupovat a prodávat kde chtěli. Nejdůležitější pro ně bylo osvobození od roboty, neboli zbavení od povinnosti pracovat zdarma pro jim nadřazenou šlechtu. Někde se uvádí, že robotovali pouze při svozu dřeva z královského lesa.

Roboty vznikla ve středověku, kdy bylo hodně obdělávané půdy a šlechta, která půdu vlastnila, svým poddaným dědičně pronajímala pole. Nájemné se platilo dvakrát ročně a nájemce měl navíc povinnost pomáhat majiteli půdy - robotovat. Nájemné bylo stanoveno „na věčné časy.“ O inflaci tehdy ještě nikdo neslyšel, ta vešla ve známost až mnohem později. Šlechta vlivem působení inflace začala chudnout, přičemž nechápala proč. Aby zvýšila svoje příjmy začala podnikat. Jenže pro svoje podnikání potřebovala pracovní sílu. Ale kde vzít pracovní sílu? Řešením bylo navýšení roboty. Roboty byla většinou zdarma, jenom např. při sklizni úrody dostávali poddaní za svoji práci zaplacen. Robotovat chodil jenom jeden člověk z grun-



Chodové, strážci západní hranice, podle představ malíře Mikoláše Alše

tu. To znamená, že pokud měl sedlák pacholky, mohl na robotu poslat jednoho z nich. On sám v takovém případě nemusel na robotu chodit vůbec.

Strážni a další výše vyjmenované služby Chodů přestaly postupem času ztrácet svůj smysl. Lesy byly káceny a už nebyly tak nepřístupné jako dříve. Českým králům začalo být jasné, že těch několik desítek akceschopných mužů z celkem 11 chodských vesnic nedává naději ubránit celou západní hranici. S občasnou nutností získat velkou částku peněz pro svoje vlastní použití dávali tyto vesnice do zástavy. Stále častějším důvodem pro to byla vyprazdňující se královská pokladna. A tak se roku 1482 stalo, že Chody do zástavy dostali Švamberkové. Mezi lidské vztahy mezi Chody a Švamberky se postupně zhoršovaly. Vliv na to měla také skutečnost, že Švamberkové zpochybnili a neuznávali chodská zvyková privilegia.

Chodové si začali stěžovat, ale u soudů nepochodili. To proto, že zvyková práva nebyla nikde zapsána. Při prvním stavovském povstání (začalo dne 20. 7. 1547 na Pražském hradě) se postavili do opozice Švamberkům, kteří byli na straně českého krále a císaře rakouského Ferdinanda I. Habsburského (panoval 1526–1564). Za to byli potrestáni pokutou tisíc kop grošů. Horko-těž-

ko zaplatili polovinu, zbytek jim byl po roce králem prominut. Vztahy se však nijak nelepšily. Proto český král a rakouský císař Ferdinand I. nakonec udělil Švamberkům plnou moc trestat neposlušné. Pokud by to bylo nezbytné, směli Chody trestat i na hrdle.

Nakonec dostali Chodové nápad, že by se mohli z královské zástavy vyplatit. Nabídku českému králi poslali roku 1562, ale trvalo celých 10 roků, než se jim to podařilo. Na vyplacení ze zástavy museli dát dohromady 11 tisíc zlatých, což chudí sedláci neměli šanci mezi sebou vybrat. Půjčili si proto od městské rady v Augšpurku a v dalších městech císařství. Splátkami mělo být 30 tisíc žejdlíků másla ročně, což bylo na Chodsku zhruba nemožné vyprodukovat. Ale Chody to nijak netrápilo - nespláceli totiž vůbec nic! Dostali se do opojení svobodou a jednali zcela neuváženě. Dlužili dokonce i českému králi. Začali ve velkém těžit dřevo a prodávat je, lovíli medvědy, divoká prasata, jeleny a ptáky. Zanedbávali přitom svoje vlastní hospodářství i povinnosti vůči králi a státu. V českých lesích tehdy dokonce české dřevo těžili Bavoři.

Tohoto nepořádku a zmatku využilo královské město Domažlice. To chtělo už nějaký čas získat správu nad chodskými vesnicemi, ale především nad jejich lesy. Z těch totiž plynul velký zisk. Když bylo roku 1579 českému králi jasné, že Chodové své dluhy nesplatí, ustanovil nad nimi jako správce město Domažlice. Tato zástava stála město Domažlice 35 tisíc zlatých. V jednu chvíli se zdálo, že se našla ideální shoda. Chodové byli spokojeni a dokonce požádali krále, aby jejich vesnice napříště nezastavoval nikomu jinému než městu Domažlice. Zástava byla proto prodloužena na 60 let, do roku 1645. Jenže jak už to tak bývá, kdo má hodně ten chce ještě více. Domažličtí začali Chodům oklešťovat jejich privilegia. A to nejen zvyková, ale i psaná.

Začalo obrovské plundrování lesů a stavění nových vesnic. Do roku 1609 jich město Domažlice stihlo postavit osm. Chodové si českému králi stěžovali také na nebyvalé roboty, ke kterým byli městem nuceni. Jenže Domažličtí nelenili a poslali vlastní písemnou stížnost. Žádali v ní, aby je král chránil před „urputnými a nepokojnými svěhlavci“. Když roku 1618 vypuklo v Praze 2. Stavovské povstání, Chodové se postavili na stranu českého vzdorokrále Fridricha Falckého. To se jim po prohrané bitvě na Bílé hoře na podzim roku 1620 stalo osudným. Dostali přívlastek „rebelové“.



Chodský strážce západní hranice
Českého království

V tom čase vstoupili do děje Lammingery, ke kterým až mnohem později patřil i řečený Lomikar. Ve skutečnosti se ten příslušník rodu jmenoval Wolf Maximilián Lammingier z Albenreuthu. Spisovatel Alois Jirásek pány Lammingery popsal jako cizáckou německou šlechtu, která utlačovala chudáky české Chody. Ve skutečnosti to bylo mnohem komplikovanější.

Rod Lammingierů z Albenreuthu pocházel z Chebska, které až do 14. století patřilo „Svaté říši římské národa německého.“ Příslušníci rodu mluvili německy, jenže středověk ani novověk neuznávaly jazykové hledisko jako znak státní příslušnosti. V Českém království jste mohli mluvit jakýmkoliv jazykem a považovat se přitom za Čecha, Moravana, Slezana atp. Stačilo Vám k tomu mít „inkolát“, tj. narodit se tu a mít zde stálé bydliště. Podmínky inkolátu rod Lammingierů splňoval. Jeho příslušníci se hlásili k luterské víře.

Tento rod nebyl zprvu nijak bohatý. Teprve až roku 1596 pan Wolf Jáchym zakoupil dnes už zaniklou vesnici Korytany (německy: Rindl) a obec Rybník, obě usedlosti byly v dnešním okrese Domažlice. Stal se tak sousedem Chodů. Výrazně si polepšil na konci 2. Stavovského povstání. Tři z jeho čtyř synů, Wolf Fridrich, Wolf Jáchym a Wolf Josef, se spojili s povstalci a později museli emigrovat.

Čtvrtý syn Wolf Vilém měl více prozíravosti i štěstí. Konvertoval ke katolíkům a dal se do služeb českého krále a rakouského císaře

Ferdinanda II. Habsburského (ten panoval 1617–1637). Dokonce panovníkovi poskytl finanční půjčku, což ho vyneslo mezi panovníkovy oblíbence a zachránilo rodový majetek. Pan Wolf Vilém se dokonce stal členem mimořádného tribunálu a přihlížel popravě 27 českých a německých pánů na Staroměstském náměstí v Praze roku 1621.

Díky jeho konexím a dobrým vztahům s českým králem a rakouským císařem, ale také s panem Karlem z Lichtenštejna, se panu Wolfu Vilémovi podařilo získat chodské vesnice za pouhých 7 500 zlatých. Česká komora samozřejmě takto směšně levný nákup zpochybnila a napadla, ale šikovné manévrování a významné postavení u královského dvora hrálo v jeho prospěch. Tvrdil, že panství je chudé a výnosy z něho jsou tak malé, že nestačí ani na pokrytí úroků zástavy. Zpochybnil i verzi komise, kterou česká komora vyslala, aby provedla svoje vlastní posouzení. Komise totiž tvrdila pravý opak toho, co říkal pan Wolf Vilém Lammingier. Nakonec to pan Wolf Vilém Lammingier vyřešil v roce 1623 další půjčkou českému králi a císaři Ferdinandu II. Habsburskému ve výši 20 tisíc zlatých pod podmínkou, že mu bude nahrazena jeho zastavenými statky.

Chodům pod vládou Lammingierů nebylo dobře. Opět nebyla uznána jejich privilegia a byli nuceni robotovat. Obzvláště neměli rádi hejtmana Haase, který se s nimi vůbec nepáral. A to by nebyli Chodové, kdyby se nerozhodli za svá práva bojovat. Roku 1623 projížděl český král a rakouský císař Ferdinand II. Domažlicemi cestou do Řezna. Chodové si na něho počkali a ponižené žádali o potvrzení svých privilegií. Dostalo se jim odpovědi, aby svou žádost odnesli do Prahy, kde jim je potvrdí. Sedláci to brali jako své vítězství. Nejenže listiny poslali do Prahy, ale současně s nimi nabídli svoje vykoupení za 7 tisíc zlatých.

Jenže v Praze měli zaznamenané předchozí jejich problémy s placením, a tak nepochodili. Lammingier mezitím budoval své panství. Nechal postavit pivovar a Trhanovský dvůr. Také nutil Chody dále robotovat, což oni ze zásady odmítali. V roce 1629 se chodští sedláci rozhodli poslat svou první delegaci do Prahy a do Vídně. Žádali o potvrzení svých privilegií. To jim bylo zamítnuto s tvrzením, že mají počkat na vypršení zástavního práva Lammingierů. Chodové jako odpověď poslali v roce 1630 nová poselství. Nejprve do Vídně a potom do Řezna. Spor opět prohráli. Proti vzdělanému a v politice protřelému šlechtici měli jen malou šanci na úspěch.

Pan Wolf Vilém Lammingier mezitím dlouhých 7 let usiloval o dědičnou držbu chodských vesnic, než se mu to podařilo. Získal ji za částku 56 tisíc zlatých. To česká komora znovu napadla a spor se táhl dalších 5 let, než mu bylo jeho panství dáno definitivně do dě-

dičného držení. Jenže toho se už pan Wolf Vilém Lammingier nedomáhal. Spor do vítězného konce dotáhla vdova Barbora z Mörsbergu. Ta Chody neutiskovala ani je nenutila k robotě. Naopak se jim snažila pomáhat. Českými zeměmi tehdy zmítala třicetiletá válka, krajem se třikrát prohnala vojska, která loupila, páčila nebo požadovala výpalné. Paní Barbora se po smrti svého manžela rychle znovu provdala za nizozemského šlechtice. Na svých českých panstvích pak pobývala jenom málokdy. Ve vylištěných chodských vesnicích nebylo tehdy na kom robotu vymáhat.

Klid na Chodsku byl až do roku 1652, kdy spor vypukl znovu. Na Lammingierovy statky přišel nový správce pan Melchior z Aschenbachu, který zavedl velmi tvrdý přístup k poddaným. Chodové neváhali a ihned poslali stížnost do Prahy. Stěžovali si i na to, že Lammingierové výrazně podhodnotili panství a zaplatili za něj mnohem méně, než bylo stanoveno. Královský prokurátor Gráf k překvapení všech doporučil zřízení komise, která měla záležitost prošetřit. Hned, jak se to správce pan Melchior z Aschenbachu dozvěděl, uvrhнул starší a významné Chody do vězení. Ostatní Chodové si znovu stěžovali a český král a rakouský císař nařídil jejich propuštění. Zastával přístup, že nikdo nemá být potrestán za to, že hledá pomoc u císaře.

Jenže správce neposlechl a místo toho nechal uvěznit dalších 48 lidí a jednoho z nich zbit do krve. Chodové si stěžovali přímo císaři. Ten je odkázal na pražské místodržící, tj. na zemskou vládu. Ta měla Chody napomenout k poslušnosti a Lammingierům přikázat, aby se chovali podle platných předpisů a zdrželi se násilí vůči poddaným. Chodům se nakonec podařilo dosáhnout odvolání správce pana Melchiora (česky: Melichara) z Aschenbachu. Ten chodské statky definitivně opustil roku 1655.

Spor s Lammingery tím neskončil. Chodové dál odmítali robotovat, což rodině Lammingierů bránilo zvyšovat výnosy v jejich panství. V roce 1659 byla zřízena komise pro posouzení situace na Chodsku. To když chodští sedláci podali stížnost na svoje „přetěžování robotou.“ Ale při výsledcích před komisí najednou otočili. Všichni vypovídali, že robotují maximálně 5 dnů v roce. Nikdo dnes neví, proč od původního znění své stížnosti ustoupili. Snad ze strachu před Lammingierem? Nebo proto, že „roboty jenom 5 dnů v roce“ byla pravda a oni z principu nechťeli robotovat vůbec? Závěr komise pak nemohl znít jinak, než že ten, kdo si bude stěžovat, bude uvězněn.

Přibližně v té době chodské panství zdědil pan Wolf Maximilián Lammingier alias Lomikar. Tehdy začalo závěrečné dějství našeho smutného příběhu. (Pokračování příště)

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Prof. Tomáš Halík koupil budovy někdejšího kapucínského kláštera v Kolíně. Dal je k bezplatnému užívání



Kolín - kapucínský klášter, celkový pohled na kostel a konvent i s klášterní zahradou a historickým jádrem města (2020)

Počátky někdejšího kapucínského kláštera, stojícího dodnes ve středočeském městě Kolíně, sahají do roku 1660. Právě tehdy byly zahájeny práce na jeho stavbě. Stavba byla schválena o rok později pražským arcibiskupem Arnoštem Vojtěchem z Harrachu. Základní kámen byl k novostavbě konventu položen až roku 1666. Již roku 1667 bylo dokončeno jedno křídlo kláštera vhodné pro bydlení a roku 1672 byla do něho zavedena voda. Klášter byl, stejně jako klášterní kostel zasvěcený Nejsvětější Trojici, přestavěn v letech 1739–1741. Obnoven byl po ničivém požáru v roce 1796.

Na začátku komunistické totality byl kolínský klášter roku 1950 uzavřen, jeho řeholníci byli zatčeni a uvězněni. V letech 1950–1953 byly budovy kláštera adaptovány na internát studentů „Obchodní akademie“. Teprve přibližně po 40ti letech, v roce 1991, byl klášter navrácen „České provincii řádu kapucínů.“ Ta ho v roce 1992 pronajala jezuitskému řádu, který v něm asi 20 let, až do roku 2012, provozoval svůj noviciát.

Už od roku 2002 prostory kláštera a k němu přilehlé zahrady sloužily katolické církvi jako „Centrum spirituality.“ Až do dnešních dnů se v něm konají křesťanská duchovní cvičení, která vedou členové řádu jezuitů ve spolupráci s „Akademickou farností Praha.“ Tu vedl a dosud vede kněz

a vysokoškolský profesor Mons. PhDr. Tomáš Halík, Th.D., dr. h. c. Duchovní cvičení tam pořádají také řeholní sestry pražského „Karmelu Edith Steinové.“

V roce 2018 se kapucínský řád rozhodl budovy kláštera prodat. Důvodem pro toto rozhodnutí byly rostoucí a pro řád nezvládnutelné náklady na provoz a údržbu budov kláštera. Jezuité se nejprve snažili získat finanční prostředky na odkup a provedení nezbytných rekonstrukcí kláštera, ale nakonec, pro nedostatek financí, museli od svého záměru ustoupit. Pro kolínský kapucínský klášter to znamenalo další nejistou budoucnost.

V roce 2019 došlo k právnímu odloučení klášterního kostela od budov konventu. Zatímco kostel Nejsvětější Trojice přešel do majetku „Římskokatolické farnosti v Kolíně,“ konvent kláštera zůstal v majetku kapucínského řádu. Ten ho následně pronajal úředně evidované organizaci zvané „Kolínský klášter – centrum duchovních cvičení a křesťanské spirituality.“ Jejím zakladatelem (ke dni 16. 4. 2020) byla „Česká křesťanská akademie,“ jejímž prezidentem byl výše zmíněný Tomáš Halík. V kolínském kapucínském klášteře po roce 1991 nežila komunita mnichů, konala se v něm křesťanská duchovní cvičení. Probíhaly zde také filmové exercicie, různá ekumenická soustředění a další duchovní aktivity.



Mons. Prof. PhDr. Tomáš Halík, Th.D., dr. h. c.
(* 1. 6. 1948 v Praze)

V zájmu zachování a pokračování výše zmíněných duchovních aktivit budovy kláštera v únoru letošního roku 2025 od kapucínského řádu odkoupil kněz a filosof Tomáš Halík. Ne pro sebe, ale pro „Kolínský klášter – centrum duchovních cvičení a křesťanské spirituality.“ Této duchovní organizaci pak daroval budovy a přilehlé zahrady kolínského kapucínského kláštera k bezplatnému a bezúročnému užívání. Na koupi kláštera použil finanční prostředky, které získal díky jemu v roce 2014 udělené „Templetonově ceně.“ Ta je často označována jako „Nobelova cena za spiritualitu.“



Mons. Tomáš Halík, Th.D. káže při mši svaté

Udělení „Templetonovy ceny“ bylo spojeno s finanční odměnou 1,1 milionu liber, což bylo, roku 2014, v přepočtu přibližně 36 milionů Kč. Do koupě budov kláštera vložil zbývající finanční prostředky ze svého nadačního fondu, o jehož likvidaci rozhodla dne 13. 2. 2025 správní rada fondu. K takto získaným prostředkům přidal i dědictví po svých rodičích. Celková kupní cena budov kláštera a přilehlých zahrad činila 15 milionů Kč. Velké množství peněz bude investováno do rekonstrukce, nezbytných oprav a technických úprav kláštera i klášterních zahrad.

*S využitím práce Pavly Cechové připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*



Kostel a někdejší klášter kapucínského řádu ve středočeském městě Kolíně



Budova klášterního konventu, kde jsou společenské místnosti a ubytování



Klášterní refektář - jídelna



Ze slavnostního obnovení duchovní činnosti v bývalém klášteře

Český právník Vám radí (5)

17. Moje manželka vlastnila na území České republiky nemovitosti. Jsem jejím jediným možným dědicem. V současnosti probíhá dědické řízení. Bylo mi nabídnuto prodat pozůstalost v Čechách třetí osobě, a to třeba již v průběhu dědického řízení. Je to možné?

Ano, pozůstalost je možné zcizit již v průběhu dědického řízení, a to smlouvou o zcizení pozůstalosti, která musí být provedena notářským zápisem. Jedná se ale o velmi specifický institut, který zatím není v České republice velmi užívaný. Doporučuji Vám tedy oslovit advokáta či notáře, který již s tímto institutem má zkušenosti a bude schopen Vám s tímto odborně pomoci. Zároveň Vám posoudí ve spolupráci s odborníky reálnou tržní cenu dědictví. V mnoha případech je totiž cena deklarována v dědickém řízení odtržena od reálné tržní ceny.

18. Když jsem nedávno náhodou kontroloval katastr nemovitostí, zjistila jsem, že u pozemku, který vlastním, je poznamenané probíhající řízení, o kterém nic nevím a ani jsem o něm nebyl vyrozuměn. Jak mám postupovat? Co se za takovým řízením může skrývat?

V katastru nemovitostí je vždy dobré mít zapsanou adresu, na které jste k zastihnutí, jelikož katastr nemovitostí obesílá a informuje vlastníky nemovitostí o probíhajících řízeních, která se týkají jejich nemovitostí, zejména pak o převodu vlastnického práva k nemovitosti.

Je možné pomocí čísla jednacího z katastru nemovitostí zjistit, o jaké řízení se jedná. Doporučuji nejprve zavolat na příslušný katastrální úřad a to osobně, popřípadě prostřednictvím Vašeho právního zástupce. Pokud byste informaci nerozuměl nebo pokud by někdo skutečně nakládal s nemovitostí bez Vašeho vědomí, je vždy vhodné obrátit se na advokáta, který se specializuje na problematiku nemovitostí a který Vám celou věc prověří a poradí nejvhodnější postup v dané věci.

19. Chtěl bych odkoupit od města id. 1/3 pozemku, který máme ve spoluvlastnictví. Jak mohu postupovat?

V tomto případě lze městský úřad oslovit, zda by Vám id. 1/3 pozemku neodprodal a učinit nabídku nejlépe ve výši ceny obvyklé v daném místě a čase, která bude podložena znaleckým posudkem. Obec má pak dle zákona o majetku obce daný postup, kterým se musí řídit a pokud odmítne id. 1/3 pozemku prodat, není možné ji k tomu nutit. Tak jako Vás však nikdo nemůže nutit setrávat s obcí ve spoluvlastnictví.

Lze podat žalobu k soudu, na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví. Můžete navrhnout vypořádání ve Váš prospěch s tím, že druhému podílovému spoluvlastníkovi zaplatíte cenu obvy-

klou v místě a čase. Zákon stanoví, že pokud jde věc rozdělit, tak toto řešení má přednost. Další řešení je prodej spoluvlastníku či prodej v dražbě. Je vždy však na vůli soudu jak se k věci postaví a posoudí veškerá specifika konkrétního případu. Vždy doporučuji se poradit s odborníkem.

20. V restitučním řízení před dvaceti lety nám byla navracena nemovitost v České republice, náš právní zástupce však zapomněl požádat o sousední zahradu, která byla také ve vlastnictví našich předků. Zahradu je nyní ve vlastnictví obce. Máme nějakou možnost získat zahradu zpět? Jak můžeme postupovat?

Bohužel, nemáte nyní žádný právní nárok na daný pozemek – zahradu. V tomto případě můžete zkusit požádat obec o odkup této nemovitosti, a to s odůvodněním, že se jedná o původní rodinný majetek, který ale nebyl součástí restituční a také z důvodu, který jste uvedli. Je ale pouze na rozhodnutí obce, zda Vám tento pozemek prodá, či nikoliv. Sama obec rozhoduje na základě zákona o majetku obcí a její rozhodnutí se nedá ovlivnit a prodej pozemku nelze nijak vyžadovat.

21. Zjistil jsem, že dům v České republice, jehož id. 3/4 jsem před časem zdědil, užívá druhý spoluvlastník celý. Doslechl jsem se navíc, že ho také pronajímá, činí tak aniž by mě o tom informoval, či mi část financí zasílal. Jak mám postupovat?

Pokud tak druhý spoluvlastník činí bez dohody o užívání společné věci, a to nad rámec svého podílu, lze po něm požadovat vydání bezdůvodného obohacení. Pokud ho nevydá dobrovolně, lze ho požadovat žalobou o vydání bezdůvodného obohacení, a to až tři roky zpětně od zjištění dané skutečnosti. Výše bezdůvodného obohacení je během soudního řízení určena znaleckým posudkem. Doporučuji pověřit Vašeho, či doporučeného advokáta řešením tohoto případu.

Pokračování příště

Advokátní kancelář H&P Laws s.r.o.

*Zajišťujeme právní a realitní služby
na území České republiky*



JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420 221 719 041
Fax. +420 221 719 059
Mob. +420 602 205 400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Arcibiskupský zámek a jeho zahrady v Kroměříži

Památky UNESCO v naší vlasti (7)

Arcibiskupský zámek a k němu přiléhající Podzámecká zahrada a Květná zahrada jsou nejvýznamnějšími památkami města Kroměříže. Patří k architektonickým klenotům Moravy. V roce 1995 byl celý komplex zařazen mezi národní kulturní památky České republiky, v roce 1998 byl zapsán na Listinu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Na zámku dnes sídlí Národní památkový ústav, územní správa památkových objektů v Kroměříži. Zámek a jeho sbírky jsou majetkem Arcibiskupství olomouckého. Odborným správcem sbírek je Arcidiecézní muzeum Olomouc.

Arcibiskupský zámek v Kroměříži byl v minulosti majetkem olomouckých biskupů a později arcibiskupů, kterým sloužil jako reprezentativní sídlo. Poté, co olomoucký biskup Jan II. koupil roku 1110 uhovou osadu Kroměříž, byla majetkem biskupství, od roku 1777 arcibiskupství olomouckého. V polovině 13. století olomoucký biskup Bruno ze Schauenburku povýšil Kroměříž na město (1261). Na místě dnešního zámku nechal postavit gotický hrad, zavedl manský správní systém a do Kroměříže umístil veškerou administrativní správu svého biskupství. Hrad byl za episkopátu Stanislava I. Thurzo de Běthlenfalva (biskupem byl 1496–1554) přestavěn na renesanční zámek.

Pohromou pro město i zámek se stala třicetiletá válka. Roku 1643 byla Kroměříž dobyta a zničena švédskými vojsky generála Lennarta Torstensonsona. S obnovou města a zámku započal biskup Karel II. hrabě z Lichtensteinu-Castelcoma (biskupem byl 1664–1695). Na základě projektu císařských dvorních architektů F. Luccheseho a G. P. Tencallyho byl zámek vystavěn přibližně do dnešní podoby. Roku 1752 vypukl ve městě požár, který zničil desítky domů a značně poškodil 1. a 2. nadzemní podlaží a interiéry zámku. Stavební obnova trvala 20 let a byla dokončena za episkopátu skotského šlechtice Maxmiliána hraběte z Hamiltonu (ve funkci biskupa 1761–1776).

Jednotlivé části zámku byly už v minulosti hierarchizovány. V 1. nadzemním podlaží zámku byly hospodářské a provozní místnosti, do 2. nadzemního podlaží byly soustředěny reprezentativní prostory. Ve 3. nadzemním podlaží pak byly místnosti, ve kterých se uskutečňovala biskupova světská a církevní moc. Dominantou zámku i celé Kroměříže je 84 m vysoká zámecká věž. Její součástí je čtyřboká hranolová obranná věž, pozůstatek biskupského hradu. Roku 1752 padla věž za oběť výše zmíněnému požáru. V roce 1768 byla definitivně dokončena její oprava, přičemž byla

nově pokryta měděným pláštěm. Na konci 2. světové války věž zapálili ustupující němečtí vojáci. Díky obětavosti místních občanů byl požár uhašen a věž byla v letech 1947–1948 zrekonstruována do dnešní podoby.

Sněmovní sál kroměřížského zámku se dříve jmenoval Velká jídelna. Tento sál je jedním z nejkrásnějších rokokových interiérů ve střední Evropě. Je 30 m dlouhý, 14 m široký a 16 m vysoký. Zajímavostí tohoto sálu je nástropní malba, která je ve skutečnosti provedena na plátně. Tři velké nástropní obrazy jsou dílem Franze Adolpha z Freenthalu, prostřední z nich je apoteóza (posmrtnou oslavou) biskupa Hamiltona. Kromě nástropních olejomalb sál zdobí 22 lustrů. V roce 1900 byl Sněmovní sál v Kroměříži elektrifikován podle návrhu Františka Křižíka. Sál je často využíván při natáčení domácích i zahraničních filmů.

Malá jídelna kroměřížského zámku sloužila ke slavnostním jídlům méně početné společnosti. Stoly, komody a sedací nábytek, jimiž je Malá jídelna vybavena, vznikly ve 2. polovině 18. století. Stěny pokrývají panely 111 obrazů se zvířecími, biblickými a mytologickými náměty.

V Trůnním sále zámku přijímali olomoučtí biskupové a arcibiskupové vzácnější a významnější návštěvy. Trůnní sál je okrášlen ornamentální výzdobou stropů a je obložen obrazy na stěnách. Do 60. let 20. století zde byl umístěn originál obrazu „Apollo a Marsyas“ italského renesančního malíře Tiziana. Je to jedno z nejceněnějších malířských děl na území České republiky. V současné době je tento obraz vystaven v zámecké obrazárně.

Poradní sál zámku připomíná události let 1848–1849, kdy na zámku v Kroměříži zasedal Ústavodárný říšský sněm rakouských národů. Během zasedání sněmu se v této místnosti scházel klub slovanských poslanců k poradám. Poradní sál s nábytkem, zhotoveným v novobaročném stylu, je dnes portrétní galerií nejvýznamnějších olomouckých biskupů a arcibiskupů.

Carový pokoj kroměřížského zámku byl uspořádán jako památka na setkání ruského cara Alexandra III. s rakousko-uherským císařem Františkem Josefem I. ve zdejší zámku roku 1885.

Manský sál sloužil k reprezentaci světské moci olomouckých biskupů a arcibiskupů. Byl místem konání manských sněmů a soudů, což připomínají manské truhlice v interiéru tohoto sálu. Výzdoba Manského sálu patří k nejhodnotnějším. Stěny jsou obloženy umělým mramorem se zlacenými rokokovými řezbami.

Fresková výzdoba z roku 1759 je dílem Franze Antona Maulbertscha. Figurální a ornamentální štukovou výzdobu v tomto sále provedl kroměřížský sochař František Ondřej Himle.

Současný vzhled Staré knihovny kroměřížského zámku pochází ze 2. poloviny 18. století. Autorem výmalby velkého sálu Staré knihovny je brněnský malíř Josef Stern. Tato výmalba oslavuje zakladatele knihovny biskupa Karla II. knížete z Lichtensteinu-Castelcoma a jejího obnovitele biskupa Leopolda II. Fridricha hraběte z Egkhu a Hungersbachu. Mobilář doplňují 4 velké globusy s hvězdnou a zemskou mapou ze 17. století.

Soukromá kaple zámku, zasvěcená sv. Šebestiánovi, se nachází v 2. nadzemním poschodí zámku. Vysvěcena byla roku 1766. Sochy, štuky a oltáře zhotovil sochař František Ondřej Himle. Autorem malířské výzdoby je Josef Stern. Oltářní obraz sv. Šebestiána pochází z Vídně.

„Sala terrena“ (česky: přízemní sál) je uměleckým dílem, které tvoří přechod mezi zámkem a Podzámeckou zahradou. Sloužila k pořádání hudebních a divadelních produkcí. Zatímco vyšší patra zámku prošla různými stavebními úpravami, „Sala terrena“ si uchovala původní podobu z konce 17. století. Skládá se ze 3 velkých sálů, upravených podle projektu Giovannioho Pietra Tencally. Sochařskou a štukovou výzdobou vytvořili Baldassare Fontana a Jean Baptista Dusart. Fresky na stropěch jsou dílem významného italského malíře Paola Antonia Paganioho. Po stranách jsou 2 umělé jeskyně, tzv. grotty. Nechybí v nich umělé krápníky, ornamenty zhotovené z mušlí a lastur, ani fontána uprostřed.

Arcibiskupský zámek v Kroměříži je dnes unikátním historickým objektem. Je také živým badatelským centrem, obsahujícím bohaté sbírky obrazů, knih a notových záznamů hudby. Toto bohatství zámku je výsledkem činnosti sběratelů několika minulých století. Zámek je příkladem mimořádně zdařilé barokní architektury. K zámku přiléhá romantická Podzámecká zahrada. Nedaleko od ní se nachází barokní, geometricky koncipovaná Květná zahrada, vybudovaná olomouckým biskupem Karlem II. hrabětem z Lichtensteinu-Castelcoma.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

**Foto na zadní straně:
Květná zahrada v Kroměříži**

